

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**GENEL KURUL
KARAR****AYŞE NAZLI ILICAK BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2016/24616
Karar Tarihi : 3/5/2019

Başkan : Zühtü ARSLAN
Başkanvekili : Engin YILDIRIM
Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Recep KÖMÜRCÜ
Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Raportör : Hüseyin TURAN
Başvurucu : Ayşe Nazlı ILICAK
Vekili : Av. Mikail HASBEK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, uygulanan tutuklama tedbirinin hukuki olmaması, tutukluluğun makul süreyi aşması, tutukluluğa ilişkin kararların bağımsız ve tarafsız olmayan sulh ceza hâkimliklerince verilmesi, soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması ve tutukluluğa itiraz incelemesinin duruşmasız olarak yapılması nedenleriyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; gazetecilik faaliyeti ve ifade özgürlüğü kapsamındaki eylemlerin tutuklamaya konu edilmesi nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 14/11/2016 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyonu sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

7. Birinci Bölüm tarafından 4/7/2018 tarihinde yapılan toplantıda, niteliği itibarıyla Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden başvurunun Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 28. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Genel Kurula sevkine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu, kamuoyunca bilinen bir gazeteci ve yazardır.

10. Türkiye, 15 Temmuz 2016 gecesi askeri bir darbe teşebbüsüyle karşı karşıya kalmış; bu nedenle 21/7/2016 tarihinde ülke genelinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar verilmiştir. Kamu makamları ve yargı organları -olgusal temellere dayanarak- bu teşebbüsün arkasında Türkiye'de çok uzun yıllardır faaliyetlerine devam eden ve son yıllarda Fetullahçı Terör Örgütü (FETÖ) ve/veya Paralel Devlet Yapılanması (PDY) olarak isimlendirilen bir yapılanmanın olduğunu değerlendirmişlerdir (*Aydın Yavuz ve diğerleri* [GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 12-25).

11. Darbe teşebbüsü sırasında ve sonrasında ülke genelinde darbe girişimiyle bağlantılı ya da doğrudan darbe girişimiyle bağlantılı olmasa bile FETÖ/PDY'nin kamu kurumlarındaki örgütlenmesinin yanı sıra eğitim, sağlık, ticaret, sivil toplum ve medya gibi farklı alanlardaki yapılanmasına yönelik olarak Cumhuriyet başsavcılıkları tarafından soruşturmalar yürütülmüş; çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirleri uygulanmıştır (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 51, *Mehmet Hasan Altan (2)* [GK], B. No: 2016/23672, 11/1/2018, § 12).

12. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 21/7/2016 tarihinde FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olarak başvurunun da aralarında bulunduğu kırk bir kişi hakkında (Soruşturma No. 2016/85057) soruşturma başlatılmıştır.

13. Savcılığın 24/7/2014 tarihinde talebi üzerine İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğince başvurunun İstanbul'da bulunan evinde 25/7/2015 tarihinde arama ve el koyma işlemi yapılmıştır. Başvurucunun evinde bulunmamasına rağmen yapılan aramada başvurucuya ait birçok kitap, CD ve kendi el yazısıyla notlar aldığı defterler ele geçirilmiştir. Öte yandan 24/7/2014 tarihinde ilgili soruşturma dosyası hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca müdafinin dosya içeriğini incelemesinin ve belgelerden örnek almasının kısıtlanmasına karar verilmiştir.

14. Başvurucunun İstanbul'daki konutunda bulunamaması nedeniyle 25/7/2016 tarihinde başvuru hakkında yakalama emri düzenlenmiştir. Başvurucu, Bodrum'daki evinde yapılan aramada da bulunamamış ancak 26/7/2017 tarihinde Bodrum'da yakalanmış ve FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma, bu örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme suçlarından gözaltına alınmıştır.

15. Başvurucu ifadesi alınmak üzere 29/7/2016 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında hazır edilmiştir. Sorgulama tutanağında, başvurucuya isnat edilen suçların okunup anlatıldığı belirtilmiştir. Bu sırada başvurunun müdafileri de hazır bulunmuştur.

16. Başvurucunun alınan ilk ifadesi şöyledir:

"... İfademden önce müdafilerim ile görüştim. Bana isnat edilen suçlamaları anladım. Ben darbe mağduru bir insanım. 28 Şubat sürecinde de her zaman mağdur kişilerin yanında durmaya gayret ettiğim için M.K.nın yanında oldum, milletvekilliğim de bu sebeble iki yılda sona erdi. Aynı dönemde şu anki Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da yanımdaydım. Benim yukarıda bahsettim gibi mağdurların yanında olmak gibi bir karakterim olduğu için 17-25 Aralık sonrasında da dindar insanların üzerine insafsızca gidildiği yönünde bir kanaatim oluştu, ben 17-25 Aralık ile ilgili soruşturmanın etkin yapılması yönünde bir kanaatim oluştu. Yolsuzlukların irdelenmesi gereğine vurgu yaptım. Herhangi bir örgütle ve cemaatle bir ilişkim yoktur. Olsaydı, maddi manevi bir takım menfaatler elde etmem gerekirdi. Ben o dönemde Sabah gazetesinde çalışıp, CNN Türk'te program yapıyordum. Aynı şekilde Kanal D'de bir programım vardı. Ben mağdur olduğumu düşündüğüm kitlenin yanında yer alıp, yine o dönemde yapıldığını düşündüğüm, cadı avına karşı çıktığım için yukarıda bahsettim. Basın yayın kuruluşlarındaki görevime son verildi. Sonrasında iş aramaya başladım. Bugün TV ve Bugün gazetesinde işe başladım. Aynı dönemde Samanyolu TV ve Zaman gazetesinden de teklif geldi, ancak Bugün TV'nin müstakil bir iş adamı olması ve daha bağımsız kalmak istediğimden dolayı oradaki işi kabul ettim. Yukarıda bahsettiğim gibi benim herhangi bir darbeyi tasvip etmem mümkün değildir. 15 Temmuz akşamı öğrendiğim, ilk dakika itibarıyla yani köprüden geçişlerin engellendiği an itibarıyla karşı olduğuma dair twitler attım.

Benim cemaatle her hangi bir organik bağım yoktur, organik bağım olsaydı daha önceki soruşturmalar döneminde H.A.nın bana yazmış olduğu özel mektupları Oda TV davasında Balyoz davasında delillerin sahte olduğuna dair mağdurların açıklamalarını görev yaptığım gazetenin köşesinde yayınlamazdım. Ben gazetecilik mesleği refleksli ile haberleri yaptım. Ayrıca belirtmek isterim ki Balyoz ve Ergenekon soruşturmaların yapıldığı dönemde ben Ak partinin destekleyicisiydim. O dönemde Ak partide soruşturmaların yapılması yönünde fikir birliği içerisinde hareket edip, beyanlarda bulunuyordum.

Sorasında sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da yanlışlığını söylemişti. Bende şu anda özellikle darbe yapılması, darbe esnasında Genelkurmay Başkanına darbeye katılanların Fetullah Gülen ile ilgili görüştürme teklifleri, darbeye karışanlardan çıkan birer dolarlık banknotlar, darbeye karışanların koşulsuz polise ve vatandaşa ateş talimatı vermesi ve meclisin bombalanması gibi hususları gördüğümde, bu insanların aslında mağdur olmadığını, anladım. Ben de yanlışlığı düşünüyorum. Bu yapının aslında dindar bir yapı olmadığını, mazlum bir yapı olmayıp, örgütsel bir yapılanma olduğunu yeni anladığım için üzgünüm, ben işimden atılınca nafakamı kazanmak için bugün TV'de programlara başladım, sonrasında Can Erzincan TV'de devam ettim. Bu kuruluşların bir örgütün hedefi doğrultusunda hareket ettiğinden haberim yoktu. 15 Temmuzdan sonra özellikle Genelkurmay başkanına örgüt mensubu bir askerin Fetullah Gülen ile sizi görüştürelim talebi beni çok sarstı. Bu ne biçim bir zihniyet ki koskoca Genelkurmay başkanını bu şekilde ikna edebileceğini düşünmektedir. Ayrıca bir dolarlar meselesi çıktı

bunun da hakikaten görev dağılımı olabileceğini düşündüm ve asker içinde ciddi bir yapılanma olduğunu idrak ettim. Bu kabul edilemez. Daha önce bu iddialar vardı. Ancak Genelkurmay Adli Müşaviri de bu iddiaları da reddediyordu. Bunları benim bilmem mümkün değildir. Yanıldığımı bu yapılanmanın bir örgüt olduğunu 15 Temmuz sonrasında gördüm. Daha önce bilseydim, ne orada yazardım ne de orada bulunurdum, bilakis karşısında yer alırdım. Üzerime atılı hiçbir suçlamayı kabul etmiyorum. Ben yaptığım programlarda veya yazılarda bilerek suç işlemedim. Yaptığım iş suç kalıbına uyuyorsa da farkında değilim, suç olduğumu düşünmüyorum. Ayrıca Türkiye Cumhuriyet Devletinde herkes bu yapılanmanın bir terör örgütü olduğunu 15 Temmuz 2016 tarihi ile idrak etti. Herhangi bir kastım yoktur. Ben 40 yıllık gazeteçiyim. İyi niyetimin kurbanı oldum. Ben çalıştığım dönemde şu anda yurt dışına kaçmış olduklarını öğrendiğim, daha önce öğrendiğimde de aşırı derecede tepki gösterdiğim T.T. ve E.B. gibi çalıştığım kurumda yönetici olan kişiler ile örgütsel bir bağ içerisinde bulunmadım. Kendileri de bana program ile ilgili her hangi bir telkinde bulunmadılar, çalıştığım dönemde örgütsel bir faaliyet olduğunun farkında değildim."

17. Başsavcılık aynı gün (FETÖ/PDY'nin yargı ve emniyet yapılanmasına mensup kişilerle görüntülerinin çıkması ve röportaj yapması ile ilgili olarak) başvurusunun ifadesine başvurmuştur. Başvurucunun ifadesi şöyledir:

"... Başka dosyalardan yargılandığımı duyduğum A.F.Y., Y.S., N.A. gibi polis memurları ile ilgili de sormuş olduğunuz irtibatımı anlatmak isterim. Hrand Dink davası ile ilgili soruşturmalar devam ederken A.F.Y.'in Fetullah Gülen cemaati daha doğrusu şu anda örgüt olduğunu öğrendiğim grup içerisinde olduğunu öğrendiğim Ergenekon sanıklarının yoğun beyanları vardı. N.Ş. de aynı şekilde suçlamaktaydı. Ben o dönemde çalıştığım TV8'deki program arkadaşım C.T.ya bu söylentileri sordum. O da bana A.F.Y.'yi tanıdığını, isterse benimle tanıştırap, görüştürebileceğini söyledi. C.'nin aracılığı ile A.F.Y. ile kendi evimde görüştük, burada Hrand Dink dosyası ile ilgi hakkında çıkan söylentileri sordum. Kendisi de bana kendisinin boş yere suçlandığını ilgisinin olmadığını belirtti. Hatta bana birkaç gazeteci arayıp, birlikte görüşüp görüşemeyeceğimizi sordu. Ben C.Ö. gibi bir kaç gazeteci arkadaşım ile birlikte yine evimde A.F.Y. ile görüştük, şunu da belirtmek isterim ki evimde yapmış olduğum bu tür görüşmeler her zaman yaptığım olağan görüşmelerdendir. Burada Hrand Dink davası ile ilgili A.F.Y. bazı anlatımlarda bulunup, kendisinin hiçbir şekilde dahil olmadığını ve bu anlamda bazı cümleleri oldu. Zaten ben o tarihte Ak Parti destekçisi olarak görüliyordum ve öyleydim. A.F.Y. ile bu şekilde tanıştıktan sonra sosyal ilişki çerçevesinde bir kaç defa görüşmüşlüğüm olmuştur. Sonrasında 17-25 Aralık olayları gündeme geldi. Ben bu dönemde kendisine emniyetin yazmış olduğu fezleke 'Dönemin Başbakanı....' şeklinde ibarenin geçip geçmediğini sordum, kendisi de bana o konularda fazla bilgi sahibi olmadığını Y.S.'nin bilgi vereceğini söyledi ve tanıştırdı. Y.S. de bana kendi yazdığı fezleke böyle bir ibare olmadığını, silinmiş bilgisayar kayıtlarından böyle bir ibarenin çıkabileceğini bir polis memurunun yazmış olabileceğini ancak kendi kontrolünden geçen fezleke olmadığını söyledi. Ayrıca soruşturmanın 2012 yılında başladığını, bakan çocukları ile ilgili iddianın 2013 yılında ortaya çıktığını, bakanların da hedef alınmadığını da anlattı. Ben de bu şekilde gazetecilik çerçevesinde edinebildiğim bilgileri Bugün gazetesindeki köşemde yazdım. Ben gazetecilik dışında herhangi bir başka amaçla yukarıdaki bahsettiğim şahıslar ile görüşmedim. Ben Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı ile sekreteryasını yapan E.T.A. ile organizasyon olduğu dönemlerde görüşürdüm. Yine bu vakfın düzenlediği Abant platformuna bazen konuk olarak katılırdım. Burada konuşmacı veya organize tertip heyetinde herhangi bir görevim olmazdı. Ben bu yapının örgütü olduğunu anladığım dakika itibariyle kendilerine tepki gösterdim. Şu anda bu yapılanmanın bir silahlı terör örgütü olduğunu gözlemliyoruz. Böyle bir durumda benim hem aile yapım, hem geçmişim dikkate alındığında bu şekilde terör örgütünün yanında yer almam mümkün değildir, bilakis devletimin yanında her zaman yer alırım. Bunu kendime zul addederim ..."

18. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı aynı tarihte silahlı terör örgütüne üye olma ve örgüte bilerek isteyerek yardım etme suçlarından tutuklanması istemiyle başvurusu İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk etmiştir.

19. Savcılığın talep yazısı, sorgu işlemi öncesinde İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından başvurucuya okunmuştur. Ayrıca sorgu tutanağında, başvurucuya isnat edilen suçların okunup anlatıldığı da belirtilmiştir. Bu sırada başvurucunun üç avukatı da hazır bulunmuştur. Başvurucunun ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Bir kere kesinlikle hiç bir örgüte üye değilim ...

[Darbe gecesi yaptığı sosyal paylaşımlarıyla ilgili olarak] *Ben ... mağdur gördüğüm insanların yanında yer aldım. Şimdi ben bakın darbe girişimini öğrenene kadar yani 15 Temmuz gününe kadar, gecesine kadar ben hiç bir şeyin farkında değildim. Yani netice itibarıyla böyle isnatlar vardı ama bir terör örgütüyle karşı karşıya kaldığımız bilincinde ben değildim, dolayısıyla bakın, ben aslında zaten 2013 yılına kadar 17-25 Aralık 2013 yılına kadar zaten AK Partiyi destekleyen bir insandım, ne zaman ben koştum, bunun bir hani örgütle cemaatle bir alakası yok ki, bir takım yolsuzluk dosyaları ortaya saçıldı, ben bunun bir tertip bir darbe olduğunu evet Tayyip Erdoğan ifade ediyordu ama muhalefetin bir bölümü, halkın bir bölümü bunun tam tersini ifade ediyordu, ben de sonuna kadar irdelenmesi lazım bu yolsuzluk dosyaları kanaatindeyim, yani ben onu savundum esas itibarıyla, yani bunu açıkça söyleyeyim bir darbe olarak görmedim, ama benim uyanmam 15 Temmuz akşamıdır, 15 Temmuzda darbeyi öğrendim, birileri bana söyledi, böyle hareketler var köprüyü kapatmışlar diye, televizyonu açtım, ve televizyonu açtım bir tweet attım, dedim ki; 'bu bir darbe değil, bu bir isyandır', aynı Talat Aydemir olayı gibidir, sonu hüsrandır, zavallı memleketim dedim ve ondan sonra bu tweetleri devam ettim, meclisi bombaladıklarında veyahut CNN başkında burada tavrımı ortaya koydum bunun son derece yanlış olduğunu, bu benim yapım itibarıyla ben her zaman darbelere karşı olmuş bir insanım ... şimdi 15 Temmuzda yalnız benim için büyük bir uyanış oldu, 15 Temmuzdan önce kafalar karıştıktı, ne diyordun kimisi 15 Temmuz öncesinde, canım örgüt diyorsun ama nerede terör nerede silah filan gibi, sadece ben demiyordum bunu, yani toplumun bir yarısı da ve bir de bir cadı avına benzer bir hadise, hani kim bir şey olsa, vay sen paralelcisin denildiği için, toplumda bir kafa karışıklığı...*

...15 Temmuzdan önce kafalar karıştıktı, dikkat ederseniz muhalefet de farklı konuşuyordu ama 15 Temmuzdan sonra iktidarıyla muhalefetiyle herkes elbirliği yaptı ve belirli bir istikamette bir toplumsal uzlaşma sağlandı, ben de bu toplumsal uzlaşmanın esas itibarıyla bir parçasıyım, çünkü bir baktım ki mesela ortaya konulan delilleri gördüm ... yani şimdi iddialar somut iddialar çok ciddiyet kazanmış durumda benim gözümde, yani ben 15 Temmuz gecesi kimin yaptığını bilmeme imkan yok, yani orada bir isyan hareketi var da bu nedir, bu 2. Ordu yok bilmem ne, bir sürü isim sayılıyor ... ben bu şüphelerimi de dile getirdim ... gerçek suçluları bulalım, benim bütün meselem bu, tekrar edeyim devlete karşı hareket etmiş, millete bomba atmış, bir çok polisin ölmesine yani şehit olmasına yol açmış bir örgütle benim birlikte isminin anılmasını şiddetle reddediyorum bir kere, ben yanlış yapmış olabilirim, ben yanlış olabiliyim, yani 2013'e kadar ...

[17/25 Aralık dönemindeki yazılarıyla ilgili olarak] *...Yani o medyanın muhalif havası içinde birden bire muhalefete düşmüş gibi oldum, yani o hava içinde herkes gibi ben de bunun bir yolsuzlukların irdelenmesi gerektiğini söyledim, yani, hep iddia lafını kullandık ama benim kanaatim yolsuzluklar tahkik edilmeli, nitekim sonra da tahkik edildi zaten, ama baştan beri hiç şüpheyne mahal verilmeyecek biçimde kapsamlı olarak bu yolsuzlukların üzerine gidilmesi memleketim için hayırlı olur düşüncesinde olduğum için ben şunları söyledim...*

...Şimdi dolayısıyla büyük bir kırılma ve büyük bir travma yaşadım bakın devlet de aslında 15 Temmuzda asıl bunu idrak etti, yani tamam Tayyip Erdoğan söylüyordu ama illa ki herkesi ikna etmiyordu, ama birden bire devletin koruma refleksi de 15 Temmuzla birlikte harekete geçti, bütün kadroların tasfiye edilmesi filan hareketi 15 Temmuzdan sonra meydana çıktı, daha yeni insanlar bu meseleyle karşı karşıya kaldılar, bunun bilincine vardılar...

[Kaçmak üzereyken Bodrum'da yakalandığı iddiasıyla ilgili olarak] ...Bakın Bodrum şeyine sorarsanız, Bodrum polisine ben Bodrum ilçesinde, Bodrum emniyetine gidiyordum o sabah yani kaçmak isteyen Bodrum ilçesine gider mi, ben Bodrum emniyetine gidiyordum, benim sekreterim ve sekreterimin kocasıyla birlikte, tam o kavşakta bizi durdurdu, zaten bizi takip ediyor, onlar zaten bizim niyetimizi biliyor, konuşmaları izliyor, ben dedim ki ben teslim olacağım, yani benim kaçmama, benim bir yere gitmeme imkan yok hayır bunu sorabilirsiniz, benim kaçmama imkan yok, neden yok, bakın ben daha önce de zaten gidebilirdim, ben böyle bir fırsatı hiçbir zaman değerlendirmek istemedim, çünkü ben nereye gideceğim, benim yurtdışında yaşayacak ne bir çevrem var, ne de ben ailemden torunlarımdan sevdiklerimden dostlarımdan kopabilirim, bu medyaya, belirli bir kısım medyaya bu şekilde yansımış olabilir ama medyanın topu bu şekilde yazmamıştır, muhtemel ben bilmiyorum, izlemedim, ama bütün medyanın bunu yazdığını düşünmüyorum, ama siz başka yazarlar var ki bir çok yazar, benim ne kadar darbeye karşı olacağımı, benim böyle bir örgüt üyesi olacak yapıda olmadığımı da yazarlar var, yani ben şunu açıkça ifade ediyorum, inanmanızı rica ediyorum, ben aklımın ucundan kaçmayı geçirmedi, ben daha önce de hatta bu kaçacak filan lafları varken Bodrum'da evimden fotoğraf paylaştım ben twitterda, ben Bodrum'dayım, hadiseleri izliyorum diye, yani isteseydim bakın o zaman hakikaten bir tekne ile oradan bir adaya geçebilirdim kolayca bir Yunan adasına, aklımın ucundan geçmedi, o zaman ben öyle bir aranan bir şahıs falan da değildim, ama benim aklımın ucunda her zaman bir sene önce de böyle laflar çıkıyordu, ben diyorum ki benim yerim Türkiyedir ne olursa benim başıma Türkiye'de gelsin dedim, tekrar şunu ifade edeyim, yani ben o yapımın, bu örgüt yapısının içinde değilim, ben o kılcal damarlara nasıl sızdılar, nasıl atandılar, ne şekilde faaliyet gösterdiler bunu hiç bilmiyorum ...

[FETÖ/PDY'nin yargı ve emniyet yapılanmasından kişilerle görüntülerinin çıkması ve röportaj yapması ile ilgili olarak] ... Şimdi bir kere savcılık ifademde A.F.Y. ile nasıl tanıştığımı belirttim, A.F.Y. ile böyle bir kitap yazıyordum ben, bu kitap vesilesiyle ona da cemaatin imamı diyorlardı, şeyde polisteki imamı diye yazıyorlardı, C.T. vardı ... TV'de birlikte çalıştığımız, ben meraklı ve sorgulayan bir insanım dedim ki A.F.Y. ile acaba bu imam mı hakikaten cemaatin polisteki imamı, C. dedi ki yoo dedi, senin benim gibi bir insan dedi cemaatle falan alakası yok, ben A.F.Y. ile kitabım dolayısıyla tanıştım ve kendisinin hiç bir zaman bir cemaatin üyesi veya bu FETÖ'nün örgüt üyesi olduğunu düşünmedim, yani daha doğrusu o bunu reddetti, zaten konumuz o zaman Hrant DINK cinayeti idi ve Hrant DINK cinayetinde etkisinin olup olmadığını bana izah etti o vesileyle tanıştık yolsuzluk dosyaları ortaya çıkmıştı, bu yolsuzluk dosyaları ortaya çıkınca bilgi almak istedim, mesela medyaya yansıyan bir haber var, diyor ki, neydi... Başbakan, dönemin Başbakanı mesela, ben dedim ki F.Y.ye dönemin başbakanı diye hakikaten yazmışlar mı dosyaya, o da bana dedi ki, bunu ben bilemem yani ben o dosyada yokum ama bu dosyanın sahibi olan Y.S. ile bir kere beni görüştürdü, ben sordum o bana bunu izah etti, kendisine göre izah etmiş olabilir, orada da ben zaten ifade ettim, o dediki hayır biz böyle yazmadık bizim fezlekemizde böyle bir ifade yok, yani netice itibariyle böyle bir bilgi amaçlı ben onunla görüştim, A.F.Y.yi siz savundu diyorsunuz ama şimdi size şu örneği vermek istiyorum, mesela Ergenekon hakim .. savcılar, Ergenekon savcılar değil, Ergenekon avukatları veya yakınları, hepsi televizyonlarda çıkıp bunun dandik bir dava olduğunu belirtiyorlardı, dolayısıyla, olabilir, ben de o kanaatle çünkü bunun böyle bir yasak durumu olduğunu düşünemedim, düşünmedim, yoktu da zaten yani böyle bir yasak da yoktu zaten, bana kimse

demedi ki bu bir terör örgütüdür, denilmedi, mesela A.F.Y. usulsüz dinlemeden o zaman tutuklanmıştı, mesela ben ondan neyi öğrenmek istedim, bu usulsüz dinlemeler mesela adli dinleme nedir, istihbari dinleme nedir, bir kanaat elde edeyim diye, eğer siz Z.Ö.yü kastediyorsanız o zaman onun için örgüt suçlaması yoktu ben röportaj yaptığımda herkes ona müracaat ediyordu, röportaj yapabilmek için, bakın ben yaptım röportajı ve röportajı yayınladım, orada o soruları sordum o da onlara cevap verdi, e şimdi herkes bu şekilde yani mesela Öcalanla bile röportaj yapılıyor, yapıldı gidildi, kitaplar yazıldı, suçlu olduğu artık tamamen belirli olmasına rağmen, netice itibariyle bunlar yargılanan kişiler e kamuoyunda ilgi uyandırıyor görüşleri, ben de bir gazeteciyim...

...Ben her zaman röportaj yapan kitaplar yazan, önemli gördüğüm kişilerle röportaj yapan bir gazeteciğim ... benim röportajlarım olduğu gibi, ben mesela Kanal D'de röportaja dayanan görüntülü programlar da yaptım, yani dolayısıyla ben sadece bir köşe yazarı değilim ... gazetelerde çıkan, mesela ben Selam Tevhid hakimleriyle de konuştum ... ben mesela şöyle de konuşmuştum, neydi o.. Deniz Feneri savcılarıyla mesela ... bakın ben Balyoz ve Ergenekon karşı olmama rağmen bana Balyoz sanıklarının aileleri geldi ve dediler ki bu Balyoz belgeleri sahtedir, ben dedim ki ben sütunumda yayınlayayım, Sabah gazetesinde çalışıyorum, onları yayınladım, bana H.A.nın cezaevinden yazdığı mektuplar var, niye yazıyor, ben aslında, tarafsız gördüğü için yazıyor, H.A. ... bir şey göndermiş, ben bunu aynen sütunumda yayınladım, yani bunun gibi, şunu demek istiyorum, haksızlığa uğradığımı düşündüğüm zaman veya bana ulaşabildikleri zaman ben mesela T.Ö. için Silivri' ye gittim ... ve T.Ö.nün tutuklanmaması gerektiğini, bir gazetecilik vazifesi yaptığını yazdım, şimdi bu tarz şeyler bana ulaşıldığı vakit, bana yansıtıldığı vakit, mesela İ.B.nin avukatı ... bana ziyaretime geldi .. onu ... alt derecede yargılayamazsınız diye yazılarım var Ben bu örnekleri niye veriyorum, bana ulaşıldığı vakit, bana bir haksızlık yansıtıldığı vakit ben o fikirde olmasam bile bunları yazıyorum, yani yazdım, mesela ben Balyoza karşı bir tavrım vardı, ama Balyozun ailelerinin yakınları gelip bunu söyleyince bunu yazdım...

...Bizim görevimiz yani bazı şeyleri ortaya çıkarmak, ben orada kendim kanaat belirtmedim ki, mesela bir şey soruyorum, ona nasıl ulaştım diye söylediniz, zaten onu açıkladım, sorulan hani daha sonra meselede F.Y. hani kızı vasıtasıyla sorular gönderdim, bu Ergenekon ve Balyoz konusunda kendisi, Balyoz yok yanlış söyledim, Ergenekon konusunda A.F.Y. bu işin takibini yaptığı için ve yani o dönemde zaten yaparken siyasi iktidarla da birlikte hareket ettiği için bu konuları gayet iyi bildiğini düşündüğümünden dolayı sordum o iddiaların, hepsi orada vardır yani ben soru soruyorum o cevap veriyor, ben soru soruyorum yani çünkü benim onunla karşılıklı konuşmama zaten imkan yok, sadece yazılı soru gönderdim, o bana yazılı cevap gönderdi, bu yani çok yerde oldu bu, ilk defa bunu yapan gazeteci ben değilim, Z.Ö. ile benim şey fotoğrafım çok dolaşıyor, onu da sizin bilginize arz etmek istiyorum, bu kartopu gibi, şimdi bu kartopu lafı bir latife olarak, şöyle, şimdi biz aldık Z.Ö.yü ikna ettim, benimle bir röportaj verecek, şimdi röportajın muhtevasını hatırlatıyorum ama ben ona sorular sordum ve o bana cevaplar verdi, ondan sonra bunun bir fotoğrafla süslenmesi gerekir diye düşündüm, A.A.nın yaptığı gibi o da böyle değişik fotoğraflar koyuyor ben de dedim ki ya herkes yani böyle röportaj yapınca değişik fotoğraflar koyuyor izin verirsiniz böyle hani kar da vardı, şöyle ben size kar topu atayım gibi yani ilgi çeksin röportaj anlamında, şimdi ben gerçekten bilerek ve isteyerek onun da bir terör örgütü olduğu veya bir terör örgütü üyesi olduğunu bile bile şimdi ben onunla böyle kar topu fotoğrafı gibi böyle gayri ciddi bir hava verecek bir röportaj yayınlarmıyın, bununla hiçbir alakası yok, ben ona yani o gün tartışılan o görevden mi alınmış o zaman bize yansıyan terör örgütü üyeliği isnadı Z.Ö.ye yoktu, Z.Ö. Ergenekon ve Balyozcular aleyhinde çok konuşuyordu ama Z.Ö. bilfiil bu yolsuzluk operasyonlarında tam, tam içinde görünmüyor gibiydi, yani biraz mesafeli gibi duruyordu, konudan biraz uzak gibi duruyordu, zaten A.F.Y.nin bu yolsuzluk bu yolsuzluk olaylarıyla ilgili hiç bir ilgisi yok benim yaptığım röportaj tamamen Ergenekon davasıyla ilgili ...

[Fetullah Gülen ile ilgili olarak] ...1994 yılında ... Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı diye bir vakıf kurmuşlar ... L.E. var, şimdi biliyorsunuz, FETÖ örgütüne karşı olarak televizyonlara çıkıyor, bana geldi dedi ki biz dedi ben kim olduğunu anlamadım, biz dedi muhafazakar bir yapı Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı kurduk, ... bir toplantımız var katılır mısınız dedi, ben o toplantıya katıldım, benim gibi başka tabi gazeteciler de katıldı, ben otururken oradan bir baktım böyle bir kıpırdama oldu falan, birisi çıktı bir konuşma yaptı o Fethullah Gülen'miş, ben de dedim ki bu nedir arkadaşlar kimdir bu beyefendi dedim, Fethullah Gülen, bilmem ne hizmet hareketi ... benim ilk görmem burayla böyle oldu, ondan sonra ... 94 yılında, ondan sonra, bakın çeşitli mesela toplantılar düzenliyorlardı, bir tanesinde diyelim ki S.D.nin ve T.E.nin da katıldığı bir toplantı, 28 Şubat döneminde düzenlendi, tıklım tıklım dolu salon, o mesela oraya ben de katıldım, yani ben ödül almadım, ödül alan gazeteciler var da, o gün ben ödülü alan gazeteciler arasında değilim, fikir özgürlüğü o bu falan o kadar gözde değilim yani, onun da bilinmesi lazım, ama ben de katıldım hani her toplantısına katıldım, orada da gördüm bir kaç kere o şekilde görüşlüğüm var ama gördüm de ne oldu yani ... yakın zamanda hiç görmedim, nereden göreyim ... telefonla da konuşmadım, ben Amerika'ya da zaten gitmedim, yani Amerika'ya gitmek lazım onu görmek için benim öyle bir alakam hiçbir zaman olmadı yani bakın o dar çevreden ben hiç kimseyi tanımıyorum, sadece tanıdığım isimler Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı ve Zaman gazetesi, Samanyolu yönetimi bu şekilde gazetecilikle ilgisi olan insanları tanıyorum ben, yoksa mesela ben okul müdürlerini de tanımam, he bir iki okul beni de götürdüler herkesi götürdükleri gibi bir okula gitmişliğim iki okula gitmişliğim olabilir, doğrusu o okullar da beni etkilemişti o zaman bunu da ifade edeyim.

...Şimdi ben bunu tekraren söyleyeyim, darbe teşebbüsü 15 Temmuzdaki darbe teşebbüsü devlete karşı hareket etmiş milletine homba atmış, böyle bir yapının mevcudiyetini ortaya çıkarttı, aslında ben ilk defa o zaman bu tabloyla karşı karşıya kaldım, somut bir şekilde böyle bir tabloyla karşı karşıya kaldım ve işte dediğim gibi nasıl daha önce fark etmedim diye de ben düşündüm, çünkü şunu söylemek istiyorum yani bu bir kere korkunç bir şey bu darbe, diyebilirsiniz ki bu darbeye kim sorumlu, e şimdi Genelkurmay başkanının ifadesine bakarsanız ne diyor, bana bunu yapan asker Fethullah Gülen ile sizi görüştüyeyim diye teklifte bulundu veya işte 1 dolarlar üzerlerinden çıktı, bu bir işaretti, bu bir sıralama gösterecekti bu mevkide şimdi bunlar iddia yalnız tekrar söyleyeyim bu sefer de benim kanaatim tamamen değişti hakikaten böyle bir yapıyla benim hiç bir iltisakım hiç bir ilişkim olamaz, ben onların karşısındayım diye düşündüm ama şunu da tekraren söyleyeyim ki bunlar da iddia ediliyor, bunlar da yargılanacak ve gerçek daha belirgin hatlarıyla ortaya çıkacak ama şu ilk aşamada bizim gördüğümüz yani bu bombalama hadiseleri bu nedir ben bunu da meydana çıkarmış değil ... Yani tam manasıyla idrak etmedim yani burada amacın da ne olduğunu tam anlamadım yani ülkeyi kaosa sürüklemek amacı mı, ülkenin bölünme amacı mı, nedir yani böyle bir takım bir kalkışma bir dar kapsamlı bir kalkışmaydı ... Şu anki tabloya bakıyorum ve böyle bir terör örgütüyle aynı kare içinde gösterilmek istenmemi zul addediyorum."

20. İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğince 29/7/2016 tarihinde, başvurunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklanmasına, örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme suçundan ise her iki suçun bir arada olamayacağı gerekçesiyle bu suçtan tutuklama talebinin reddine karar verilmiştir.

21. Anılan kararda, FETÖ/PDY ve darbe teşebbüsü hakkında bazı genel bilgilere yer verildikten sonra başvurunun da aralarında bulunduğu şüpheliler hakkında tutuklama koşullarının bulunup bulunmadığı hususunda değerlendirme yapılmıştır. Hâkimliğin kararı şöyledir:

"FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün silahlı kuvvetler içerisindeki unsurlarının 15/7/2016 günü icra ettiği darbe girişimi sonucunda Fetullah Gülen yapılanmasının artık silahlı bir terör örgütü olduğu hususunda kuşku bulunmamaktadır. Nitekim daha önceden verilen mahkeme ve hakimlik kararlarında da Fethullah Gülen örgütlenmesinin bir terör örgütü olduğu hususu derc edilmiştir.

FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün faaliyetlerini yürüttüğü süre zarfında birden fazla yayın organına sahip olduğu, bu bağlamda şüphelilerin çalıştıkları haber yaptıkları, köşe yazısı yazdıkları, Bugün Gazetesi, Özgür Bugün, Özgür Düşünce, Zaman Gazetesi, Millet Gazetesi, Aksiyon Dergisi, Yeni Hayat Gazetesi ile Samanyolu TV, KanalTürk, Bugün TV'nin de anılan terör örgütünün yayın organlarından olduğu kamuoyunca bilinen bir gerçektir. Zaman Gazetesinin genel yayın müdürü E.D. hakkında silahlı terör örgütü suçundan soruşturma yürütüldüğü ve çıkarıldığı hakimlik tarafından hakkında yurt dışına çıkmasının yasaklanması adli kontrol tedbiri uygulanarak serbest bırakıldığı da bilinmektedir. Şüphelilerin de içinde olduğu, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2016/85057 soruşturma sayılı dosyasının diğer şüphelileri hakkında gözaltı ve yakalama kararları çıkarıldığı halde aradan geçen zamana rağmen yakalanamadıkları ve firarı durumunda oldukları anlaşılmıştır.

Şüphelilerin alınan savunmalarında ise; şüphelilerin yukarıda belirtilen gazete ve televizyonlarda habercilik yaptıklarını ve terör örgütüyle irtibatlı olmadıklarını beyan ettikleri tespit edilmiştir.

Şüphelilerin FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün basın ayağı olarak adlandırılan yapılanması içerisinde yer alan anılan gazete, dergi ve televizyonlarında örgüte bağlılık ve sadakat ilkesi çerçevesinde görevlerini ifa ettikleri ve kamuoyunda 17/25 Aralık soruşturma dosyaları olarak bilinen silahlı terör örgütünün Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engelleme suçuna iştirak eden emniyet görevlilerini, yargı mensuplarını haberleştirerek örgütün amaçları doğrultusunda propaganda faaliyetleri yürüttükleri, nitekim şüphelilerin sosyal paylaşım sitelerinden de bu yönde paylaşımlarda bulundukları görülmüştür.

Fethullahçı terör örgütünün yargı ve emniyet mensuplarının görevlerine son verilmesi ve akabinde emniyet mensuplarının haklarında soruşturma açılması üzerine örgütün yayın organlarının örgüt mensuplarını sahiplendikleri ve lehlerine kamuoyunda algı oluşmasına sebebiyet verdikleri de müşahade edilmiştir.

Fethullahçı terör örgütünün yayın organı olan veya yayın organı haline dönüşen bilahere 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kapatılan gazete, dergi ve televizyonların çalışanları, köşe yazarları olan şüphelilerin FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün üyeleri oldukları yönünde kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren somut deliller bulunduğu hakimliğimizce değerlendirilmiştir.

Yüklenen silahlı terör örgütüne üye olma suçunun yasada öngörülen ceza miktarı, işlendiği iddia edilen suçun önemli ve ciddi sayılan katalog suçlardan olması nedeniyle tutuklama nedeni 'kanun gereğince' var sayılmıştır.

Şüphelilerden [başvurucu] hakkında gözaltı ve yakalama kararı çıkarıldıktan sonra Bodrum ilçesinde aranmasına rağmen bulunamadığı, kaçma hazırlığı yaptığı hususu ile soruşturma dosyasında haklarında yakalama ve gözaltı kararları bulunan diğer şüphelilerin arandıkları yerlerde bulunamadıkları gibi anılan örgüte üye olan gazeteci ve yazarların bir kısmının da yurtdışına 15 Temmuz 2016 tarihinden önce ve sonrasında çıkış yaptıkları değerlendirildiğinde şüphelilerin bırakılmaları ve almaları muhtemel ceza göz önüne alındığında kaçma şüphelerinin bulunduğu kanaatine varılmıştır.

Soruşturmanın henüz tamamlanmaması nedeniyle şüphelilerin delilleri yok etme, gizleme, tanıklar üzerinde baskı oluşturma şüphesinin bulunduğu, işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik önlemi değerlendirildiğinde, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 13. maddesinde ifade olunan 'ölçülülük' ilkesi uyarınca, daha hafif koruma önlemi olan adli kontrol tedbiri uygulanmasının bu aşamada soruşturmaya konu suç ve bu şüpheliler açısından 'yetersiz' kalacağı ve amaca hizmet etmeyeceği kanaatine varılarak ... şüphelilerin üzerine atılı olan FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 5271 sayılı CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca ayrı ayrı tutuklanmalarına,"

22. Tutuklama kararında atıfta bulunulan ve Twitter isimli sosyal paylaşım sitesinden 15-17 Temmuz 2016 tarihleri arasında darbe teşebbüsünün yaşandığı ve savuşturulduğu sırada yapılan paylaşımlar şu şekildedir:

[16 Temmuz 2016, saat 02:28'de] *"Yolsuzluk operasyonu darbe girişimi değildir, darbe girişimini o akşam yaşadık. Aradaki farkı gördünüz mü?"*

[16 Temmuz 2016, saat 03:23'de] *"Bir askeri savcı ve 46 subay darbe girişiminden sorumlu diyor CNN. Memleketi karıştırmak bu kadar kolay mı? Bir avuç asker bunu yapabilir mi?"*

[16 Temmuz 2016, saat 03:39'da] *"TRT yi kurtardıkları gibi CNN TÜRK'ü de kurtaracaklar, öyleyse ne bu saçmalık."*

[16 Temmuz 2016, saat 05:14'de] *"Herhalde Başbakan ve RTE bu İsimlerin cemaatle ilişkisini somut delillerle ortaya koyacaktır."*

[16 Temmuz 2016, saat 05:29'da] *"30 Ağustos 2014 te Tuğgenarallığe terfi ettirdikleri Semih Terzi'ye Gülen'in emri ile darbe yaptırıyorlar. Nerede delil ? Cadı avı yetmedi mi ?"*

[16 Temmuz 2016, saat 20:03'de] *"İnsaf 2. ve 3. Ordu komutanları da mı paralel. Buradan Cadı avınıza malzeme devşirmeye çalıştığınız çok açık."*

[16 Temmuz 2016, saat 20:04'de] *"Her dediğinize inananlar oldukça bu masalı daha çok anlatırsınız."*

[16 Temmuz 2016, saat 20:06'da] *"Anayasa Mahkemesi üyesi de Fetöcüyüm, fırsat bu fırsat biat etmeyi tasfiye et, onu atayan Gül değil miydi ?"*

[16 Temmuz 2016, saat 20:07'de] *"Arı kovanına çomak sokuyorlar yaraları hep kaşıyorsunuz"*

[16 Temmuz 2016, saat 20:19'da] *"Bu durumda nasıl FETÖ darbesi oluyor ? O iki kuvvet komutanı da cemaatçi mi? Yoksa niyet mi başka?"*

[16 Temmuz 2016, saat 20:22'da] *"Akıllı olun ve oyunu görün! Asıl şimdi bir kumpas kuruluyor gibi geliyor. Fırsat bu fırsat tasfiyeye mi girişildi?"*

[16 Temmuz 2016, saat 20:24'de] *"Akıllı ol... Manipülasyona karşı uyanık ol. Türkiye'nin başına çorap örülmesine izin verme."*

[16 Temmuz 2016, saat 20:29'da] *"Milletimiz gerçekten demokrasiye bağlı olsaydı islamcı soslu faşizm bozuntusu bir rejimin ülkeye çöreklenmesine izin vermezdi."*

[16 Temmuz 2016, saat 20:31'de] *"Darbeyi halkın sokağa çıkması değil komuta heyetinin darbecilere katılmaması engelledi. Zaten halk sokağa bu durumu anlayınca çıktı."*

[16 Temmuz 2016, saat 20:32'de] *"Darbeye karşı olup RTE nin yanında yer alanlar demokrasiye sahip çıkmış olmaz. Zira AKP demokrasiyi değil otoriterliği temsil ediyor"*

[16 Temmuz 2016, saat 20:34'de] *"Ne askeri darbe nede sivil darbe! Hukukun üstünlüğü, basın özgürlüğü dersiniz ancak o zaman demokrasiye sahip çıkmış olursunuz."*

[16 Temmuz 2016, saat 20:37'de] *"Aktrollerin küfür ve hakaretle doğruların söylenmesini engellemeye çalışması her darbe karşıtı duruşun demokrasi olmadığını anlamaya yeter."*

[17 Temmuz 2016, saat 00:17'de 2745 Hakim ve Savcı için göz altı kararına ilişkin karşıgazete.com.tr İnternet sitesine ait link etiketini paylaşarak] *"Bu da sivil darbenin bir eylemi. Bir fark var askeri darbe teşebbüs olarak kaldı bu gerçekleşti."*

[17 Temmuz 2016, saat 12:54'de] *"Halkı askerle karşı karşıya getirmek, linç ettirmekle demokrasiye sahip çıkılmaz. Zaten darbeyi komutanlar engelledi"*

[17 Temmuz 2016, saat 13:05'de] *"Genel Kurmay Başkanı Hulusi Akar, bu linç eylemine bir şey demeyecek misiniz?"*

[17 Temmuz 2016, saat 15:57'de] *"Bugünler geçecek onlar yüz kızartan suçlarının aybını yaşar ve cezasını çekerken, özgürlük mücadelesi verenler baş tacı edilecek."*

23. Başvurucu 4/8/2016 tarihinde tutuklama kararına itiraz etmiştir. İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğince 12/8/2016 tarihinde "... İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin ... sorgu sayılı kararında usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmadığı ..." gerekçesiyle itirazın kesin olarak reddine karar verilmiştir.

24. Başvurucu hakkında ayrıca 14/7/2016 tarihinde Can Erzincan TV'de yayımlanan "Özgür Düşünce" isimli programdaki açıklamaları dolayısıyla İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca bir başka soruşturma (Soruşturma No: 2016/100447) yürütülmüştür. Bu soruşturma kapsamında 9/9/2016 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğüne yazılı bir talimat verilmiştir. Talimatın gerekçesi şöyledir:

"Ülkemizde gerçekleşen FETÖ/PDY mensubu bir kısım şahıslarca darbe girişiminde bulunulması olaylarından bir gün önce, 14 Temmuz 2016 günü www.youtube.com isimli sosyal paylaşım sitesi üzerinden canlı yayın yapan Can Erzincan Tv isimli kanalda [başvurucu] ve M.H.A. nın hazırlayıp sundukları 'Özgür Düşünce' isimli programa katılan A.H.A. ile birlikte darbe çağrışımlı subliminal mesaj içeren söylemlerde bulundukları, bu söylemler kapsamında Türkiye Cumhuriyetini ve Cumhurbaşkanı'nı tehdit ettikleri, darbenin gerçekleşeceğini beyan ettikleri, darbe girişimini terör örgütünce fikir ve eylem birliği içerisinde olmadan bilmelerinin ve bunu bir gün önce kamuoyu algısını şekillendirecek biçimde beyan etmelerinin mümkün olmayacağı, hiçbir demokratik düzende darbe girişimini

desteklemenin veya darbeyle seçilmiş hükümeti tehdit etmenin basın veya ifade hürriyetiyle açıklanamayacağı, bu şekilde darbe girişiminde bulunan terör örgütü mensubu bir kısım asker şahıslarla birlikte iştirak halinde atılı suçları işledikleri [anlaşılmıştır]."

25. Söz konusu soruşturma hakkında 26/8/2016 tarihinde 5271 sayılı Kanun'un 153. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca kısıtlama kararı verilmiştir.

26. Başvurucu anılan soruşturma kapsamında ifadesi alınmak üzere 4/10/2016 tarihinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığında yeniden hazır edilmiştir. Sorgu tutanağında, başvurucuya isnat edilen suçların okunup anlatıldığı belirtilmiştir. Bu sırada başvurunun avukatları da hazır bulunmuştur. Başvurucunun ifadesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...Bana isnat etmiş olduğunuz suçlamayı anladım. FETÖ/PDY üyesi olma iddiasıyla tutuklu bulunduğum Cumhuriyet Başsavcılığının 2016/85057 sayılı evrakında vermiş olduğum savunmamı tekrar ederim. Sormuş olduğunuz Can Erzincan isimli televizyon kanalında, yaklaşık 1 yıl önce BugünTV'ye kayyum atanıp işten çıkarıldığımdan bir süre sonradan beri çalışmaktayım. Kanalın sahibi R.A.dır. Kendisinin FETÖ/PDY ile ilişkili olmadığını biliyorum. Televizyon kanalının FETÖ/PDY ile bilgisi olmadığını biliyorum. Bugün televizyonu genel yayın yönetmeni T.T'nin tavsiyesiyle işe girdim. Program sunmaya başladım. T.T'ye kanalın sahibini sorduğumda bana kanal sahibinin MHP'li olduğunu ve bu partiden millevakili aday adayı olduğunu söylemişti. Bu durumunu da teyit ettikten sonra çalışmaya başladım. Kanalın lisansı R.A. üzerindedir. Ben kanalda çalışmaya başladıkdan bir süre sonra M.H.A. kanalda çalışmaya başladı ve kendisiyle program sunmaya başladık. M.B.yi gazeteci olarak tanırım. Başkaca bir ilişkim ve irtibatım bulunmamaktadır. Biz programı sunduğumuz zamanda kendisi cezaevinde idi. 14/7/2016 tarihinde M.A. ile sunduğumuz ve A.A'nın konuk olarak katıldığı programda darbe girişimini meşrulaştıran söylemlerde bulunmadım. Kendilerinin söylemlerine ise müdahale edecek durumda değilim. Kendilerinin söylemlerini onların kanaati olarak değerlendirdiğimden müdahale etmedim. Ayrıca belki de yayın esnasında duymamış da olabilirim. Kendilerinin görüşleri beni ilgilendirmez. 15/7/2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişiminden bir süre önce ülkede darbe söylentileri dolanıyordu. Hatta bu yılın mayıs ayında Genel Kurmay başkanı H.A'nın bu söylentilere karşı silahlı kuvvetlere emir komuta zinciri içerisinde hakim olduğunu ve bu tür darbe girişiminin olmayacağı söylemlerini hatırlıyorum...

...Kamuoyunda Oda TV soruşturması olarak bilinen soruşturmada Taraf gazetesinin yine kamuoyunca malum 'gazetecilikten tutuklanmadılar' şeklindeki manşetinin savcı Z.Ö'nün ağzından atılan bir manşet olduğu söylemiyle ilgili olarak; burada gazetenin Z.Ö'nün söylemlerini aynen manşete taşıdığı, kendi kanaatini belirtmediğini vurgulamak isterim. Yine 28 Şubat sürecinde Hürriyet gazetesinin attığı manşetleri de aynı şekilde değerlendirdim. Herhangi bir gazetecinin attığı manşetlerden dolayı yargılanmasını doğru bulmuyorum.

...Sormuş olduğunuz A.K.yı Zaman gazetesi eski genel yayın yönetmeni olarak bilirim. Aynı camiada olduğumuzdan dolayı 1-2 kez görmüş olabilirim. Herhangi bir ilişkim bulunmamaktadır. Kendisinin A.A. veya M.B. ile ilişki veya irtibatlı olup olmadığını bilmiyorum. A.K'nın A.A.ya Taraf gazetesi genel yayın yönetmeni olduğu dönemde yapılan soruşturmalarla alakalı manşet attığı veya haber yaptırdığı iddiaları hususunda bir bilgim bulunmamaktadır.

...FETÖ/PDY'nin nihai amacının 15/7/2016 tarihinde gerçekleşen darbe girişimiyle anladım. Bu tarihten önce suç konusu faaliyetler içerisinde olduğunu düşünmüyordum. Bilsaydım zaten 17-25 gibi faaliyetlerini savunmazdım. 17-25 Aralık soruşturmalarının cemaat faaliyeti olduğu iddiaları da henüz ispat edilmemişti. Bu sebeple bir yolsuzluk

soruşturması olarak değerlendirdim. Sonuç olarak 14/7/2016 tarihli yayında darbe girişimini çağrısı ve toplumda haklılık algısı uyandıracak söylemlerde bulunulması iddialarını kabul etmiyorum. Benim yaptığım televizyon yayını sunmaktan ibarettir. Can Erzincan TV'de çalıştığım sürede bir çok bürokrat ve siyasetçi program konduğum olmuştur. Muhtelif görüşlere yer verilmiştir. Ayrıca şunu da belirtmek isterim ki yaptığım programa ilişkin FETÖ/PDY ile ilgili herhangi bir ceza da gelmemiştir. Üzerime atılı suçlamaları kabul etmem..."

27. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca başvuru hakkında 2016/85057 No.lu dosyadan yürütülen soruşturma işlemi bu dosyadan tefrik edilerek 2016/100447 sayılı soruşturma dosyasına eklenmiştir.

28. Başvuru 25/8/2016 tarihinde 5237 sayılı Kanun'un 100. ve 108. maddeleri gereğince yapılan tutukluluk incelemesi nedeniyle İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğinden tahliye talebinde bulunmuştur. İtiraz ve tahliye talebine ilişkin dilekçede incelemenin duruşmalı olarak yapılması da istenmiştir.

29. Hâkimlik 26/9/2016 tarihinde, dosya üzerinden yaptığı incelemede "... atılı suçun CMK'nın 100/3. madde ve fıkrasında sayılan tutuklama nedeni varsayılabilir suçlardan olduğu, soruşturma dosyası kapsamında toplanan deliller, şüphelilerin ifade ve savunmaları, olaya ve şüphelilerin yakalanmasına ilişkin kolluk görevlilerince düzenlenmiş olan tutanak içerikleri ile tüm soruşturma dosyası kapsamının hep birlikte değerlendirilmesi neticesinde; şüphelilerin bir kısmının FETÖ/PDY isimli silahlı terör örgütünün mensupları olarak medyada örgüt lehine propagandalarda bulundukları, bir kısmının ise FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün içinde "abilik, ablalık" diye tabir edilen görevlerde bulundukları, söz konusu terör örgütüyle ilgili kamuoyuna yansıyan bir çok hazırlık soruşturması ve kamu davalarından anlaşıldığı, FETÖ/PDY isimli silahlı terör örgütünün bilindiği üzere Temmuz 2016 tarihinde kanlı bir darbe teşebbüsünde bulunduğu, bu örgütün devletin her kademedeki birimlerine militanlarını yerleştirdiği, birçok soruşturmanın devam ettiği, bu örgütün bütün faaliyet alanlarının ve mensuplarının henüz ortaya çıkarılmadığı, örgütün Türkiye Cumhuriyeti Devletine ve Hükûmetine yönelik tehdit ve tehlikesinin devam ettiği, buna göre şüphelilerin eylemleri ve bağlantıları dikkate alındığında FETÖ/PDY örgütü üyesi olduğu hususunda kuvvetli suç şüphesi ve delillerin bulunduğu, CMK'nın 109. maddesinde yazılı adli kontrol tedbirlerinin uygulanmasının ve bu suretle şüphelilerin serbest kalmalarının, suçun hiçbir karanlık nokta kalmadan tüm unsurlarıyla ortaya konulması suretiyle aydınlatılması, böylece soruşturmanın ve şüpheli hakkında atılı suçtan açılması muhtemel kamu davasının kovuşturmasının selamete sonuçlandırılması bakımından sakıncalı olacağı, maddede sayılan adli kontrol tedbirlerinin hiçbirinin bu sakıncaları giderme ve ortaya çıkabilecek olumsuz sonuçları bertaraf edebilme niteliğine haiz olmadığı kanaatine varıldığı, yukarıda açıklanan nedenler de dikkate alındığında şüpheli hakkında uygulanacak tutuklama tedbirinin, soruşturma konusu suçun ağırlığı ve önemi, şüphelilerin suçunun sabit görülmesi halinde verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbirleri ile ölçülü olduğu kanaatine varıldığı, tutuklama nedenlerinin ortadan kalkmadığı ... " gerekçeleriyle tahliye talebinin reddine karar vermiştir.

30. Başvuru 12/10/2016 tarihinde bu karara itiraz etmiştir. İstanbul 6. Sulh Ceza Hâkimliğince 20/10/2016 tarihinde "dosyada tutukluluk halinin sonlandırılmasını gerektirecek yeni bir delil bulunmadığı ve İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararının usul ve yasaya uygun olduğu" gerekçesiyle itirazın kesin olarak reddine karar verilmiştir.

31. Anılan karar başvurucuya 31/10/2016 tarihinde tebliğ edilmiştir.

32. Başvurucu 14/11/2016 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

33. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 11/4/2017 tarihli iddianamesi ile başvurunun Türkiye Büyük Millet Meclisini (TBMM) ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevini yapmasını engellemeye teşebbüs etme, anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme ve silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüt adına suç işleme suçlarından cezalandırılması istemiyle aynı yer Ağır Ceza Mahkemesinde kamu davası açılmıştır. İddianamede başvuru dışında on altı şüpheli hakkında da benzer suçlardan cezalandırma talebinde bulunulmuştur.

34. İddianamede ilk olarak FETÖ/PDY'nin yapısına, kamuoyunca bilinen isimleriyle 17-25 Aralık, MİT tırları, Selam-Tevhid-Kudüs Ordusu, Tahşiye, Kozmik Oda ve Balyoz gibi soruşturmalarda veya bu soruşturmalar sonucunda açılan davalarda anılan örgütün yargı ve emniyet içindeki unsurlarını kendi amaçları doğrultusunda nasıl kullandığına ve Hükümeti devirmeye yönelik eylemlerine değinilmiştir. Devamında ise FETÖ/PDY ile bağlantılarının bulunduğu ve darbe girişimine iştirak ettikleri değerlendirilen Zaman, Today's Zaman, Taraf, Bugün, Samanyolu TV, Can Ezincan TV gibi örgütün medya yapılanmasına dâhil olduğu belirtilen unsurlara yer verilmiştir.

35. Cumhuriyet savcısı; başvurunun süreklilik arz edecek şekilde örgütün amaçları doğrultusunda faaliyette bulunduğunu, özellikle gerçekleştirileceğini önceden bildiği darbe girişiminin altyapısının oluştuğunu ima eden konuşmalar yaparak bu girişime iştirak ettiğini ileri sürmüştür. Bu suçlamalara esas alınan iddianamedeki olgular şöyle özetlenebilir:

i. Başvurunun M.H.A. (bazı soruşturma belgelerinde "M.A." olarak ifade edilmiştir) ile birlikte yaptığı ve Can Erzincan TV'de yayımlanan "Özgür Düşünce" isimli programın 14/7/2016 tarihli yayınına A.H.A. (bazı soruşturma belgelerinde "A.A." olarak ifade edilmiştir) da katılmıştır. Başvurunun bu programda yaptığı konuşmalarla -ertesi gün gerçekleşecek olan- darbe girişimini meşrulaştırmaya çalıştığı, Türkiye Cumhuriyeti hükümetini ve Cumhurbaşkanını tehdit ettiği ve darbenin gerçekleşeceğini beyan ettiği iddia edilmiştir. (Bu programın yayımlandığı Can Erzincan TV isimli televizyon kanalı FETÖ/PDY'nin amacı doğrultusunda yayınlar yaptığı ve kamuoyu oluşturmaya çalıştığı gerekçesiyle 668 sayılı KHK ile kapatılmıştır.) Başvurunun suçlamaya konu programdaki konuşmasının ilgili kısmı şöyledir:

"... Eski Peru devlet başkanı Fujimori'nin yaptığı bir hükümet darbesi, bir saray darbesi biçiminde, yapılan budur fiili bir, sözüm ona bir durum. böyle bir fiili durumun mutlaka hesabı sorulacak. Bu anayasa ihlallerinin, sadece yolsuzlukların değil, bir de resmen açık anayasa ihlalleri var. Bir gün bunun hesabı sorulacak. Eğer Türkiye Cumhuriyeti bir devlet olarak kalacaksa ki; siz bunu söylediniz, yani beraber yok etmeye çalışıyor devletle kendisini. Devlet, bunca senelik bir devlet, böyle bir gelenek şifrlanamayacağına göre, bunun hesabı er geç sorulacak, hep soruldu ve maalesef bakan Tayyip Erdoğan çok iyi umutlarla ortaya çıkmıştı ama hep bu yaptığı olumsuzluklarla anılacak. Mesela Demokrat Parti dönemi deniliyor, Demokrat Parti dönemi üç tane gazeteciye, tutuklandı diye ki Menderes kitlelere malolmuş, sevilmiş bir adam olmasına

rağmen, sürekli Menderes'den bahsederken bu tahkikat komisyonu meselesi mutlaka ve mutlaka açılır. Yani bunlar..."

ii. Başvurucunun kullandığı twitter sosyal paylaşım platformu hesabında FETÖ/PDY'nin kamuoyu oluşturmak için örgütlü ve sistemli bir şekilde faaliyette bulunan *fuatavni*, *simge ekici*, *Son Vesayet*, *kaç saat oldu* gibi kullanıcıların paylaşımlarını yeniden defalarca paylaştığı, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin terör örgütü DEAŞ'a destek verdiği, ülkenin baskı ve diktatörlük ile yönetildiği şeklinde kamuoyu oluşturmaya çalışarak darbe girişimine zemin oluşturma faaliyeti içerisinde girdiği ileri sürülmüştür. Bu kapsamda başvurunun;

"Adı geçen sosyal medya hesabından 07/07/2016 günü terör örgütü mensubu T.T. hakkındaki 'T.T.nin tek suçu mukteditlere boyun eğmemek ve kalemini satmamaktır' şeklindeki paylaşımı yeniden paylaştığı,

13/07/2016 günü terör örgütünün kumpas tabir edilen kurguya dayalı soruşturma faaliyetlerini kast ederek 'Zaten topraktan çıkanlar da, Gölçükteki belgeler de hepsi sonradan yüklendi! Boru deyip geçelim' şeklinde paylaşımında bulunduğu,

Aynı gün 'Batı Ergenekon davasına inanıyordu. FETÖ'ye ise gülüyor. Askeri vesayetin kalkmasını Ergenekon'a borçluyuz' şeklinde paylaşımında bulunduğu,

Aynı gün 'Darbe soruşturmaları sürecinde cemaat aleyhine algı oluşturup, heyula üretenler 17 Aralık sonrası AKP gölgesinde hasat yapıyor', 'Cemaatin terör örgütü olduğuna inanan tek bir tane devlet yok İsmail, hatta AB şiddetle reddetti bu saçmalığı', terör örgütünün yayın organı Can Erzinçan TV'yi kastederek 'Susmuyoruz. Siz de Canerzincandan vazgeçmediğinizi uydunuzu Hotbird'e ayarlayarak gösteriniz',

14/07/2016 günü şüphelilerden A.H.A. yı konuk ettiği ve darbe girişimine ilişkin toplumsal meşruiyet zemini hazırlama amaçlı söylemleriyle ilgili olarak 'A.A. yı dinliyorum, gözlerim kapalı!' şeklinde paylaşımında bulunduğu,

16/07/2016 günü 'Yolsuzluk operasyonu darbe girişimi değildi. Darbe girişimini bu akşam yaşadık. Aradaki farkı gördünüz mü?' şeklinde paylaşımında bulunduğu,

Yine aynı gün 'Meclis'e bomba atıldı. Siz hala iktidara ya da cemaate yükleniyorsunuz. Oysa bu, ordu içinde bir isyan. Bastırılır, ama tahribatı çok fazla' şeklinde paylaşımında bulunduğu ileri sürülmüştür.

- Başvurucunun söz konusu paylaşımlarla darbe girişimini gerçekleştiren FETÖ/PDY'yi aklamaya çalıştığı, bu örgütün liderinin darbe girişimini sözde kınadığı haberini aynı amaçla paylaştığı, darbe girişiminden sonra devlet kademelerinden terör örgütü mensuplarının uzaklaştırılarak haklarında adli işlem başlatılmasını *cadı avı* olarak nitelendirdiği, "Milletimiz gerçekten demokrasiye bağlı olsaydı, İslamcı soslu faşizm bozuntusu bir rejimin ülkeye çöreklenmesine izin vermezdi" şeklinde paylaşımında bulunarak darbe girişimine canı pahasına karşı çıkan ve sokağa inen halkı aşağıladığı, terör örgütünün propagandası nitelikli diğer birçok paylaşım yaptığı ileri sürülmüştür.

iii. Başvurucunun, 23/2/2015 tarihinde kamuoyunda *Ergenekon* ve *17-25 Aralık* adıyla bilinen soruşturma ve kovuşturmalarda etkin rol üstlenen FETÖ/PDY üyesi olan eski Cumhuriyet Savcısı Z.Ö. ile kartopu oynarken fotoğrafının yayımlandığı,

röportaj adı altında yapılan görüşmeyle ilgili "Öz'e hep taş atıyorlar. Ben de kartopu atayım dedim." şeklinde söylemde bulunarak örgüt üyesinin faaliyetlerini meşrulaştırmaya çalıştığı ileri sürülmüştür.

iv. Başvurucunun 2012 yılı Ocak ayında "Her Taşın Altında 'The Cemaat' mi Var?" isimli kitabında FETÖ/DPY'nin gerçekleştirdiği eylemler hususunda dezenformasyon faaliyetinde bulunduğu ileri sürülmüştür.

v. Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığınca (MASAK) düzenlenen rapora istinaden başvurucunun FETÖ/DPY'ye mensup bir kısım yayın organının ait olduğu Koza İpek Basın ve Basım San. Tic. A.Ş.den on beş ayrı işlemde toplam 342.000 TL, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında bu örgüte mensubiyeti dolayısıyla adli soruşturma yapılan M.F.A. dan ise iki ayrı işlemde toplam 9.167 TL havale ile para aldığı ileri sürülmüştür.

vi. Başvurucunun konutunda ele geçirilen *Office Bloknot* ibareli, içinde otuz sekiz sayfadan ibaret el yazılı notlar bulunan bir adet not defterinin 29. sayfasında, FETÖ/DPY lehine faaliyetleri çerçevesinde haklarında önceden işlem yapılan emniyet ve medya mensuplarının isimlerinin yer aldığı "Y.S, Y.T, Gazetecileri Koruma Kanunu B., A., Y., Ç., Sınır tanımayan gazeteciler, uluslararası yazarlar, gazeteciler tutuklandılar" ibareli, 9. sayfasında ise terör örgütünün eylem ve faaliyetlerinin övüldüğü, örgütsel amaçlarla alındığı anlaşılan "Can Erzincan RTÜK karartma, RTE gezide Topçu kışlası yapılacağını, RTE=tehlikeli şahıs, Hukuk erozyona uğruyor, demokrasi tehdit altında, Herşey 17-25 aralıkta 4 Bakan ve Erdoğan'ın oğluyla yolsuzluk dosya başladı" şeklinde el yazılı notların yer aldığı ileri sürülmüştür.

- Söz konusu bloknotun 25. ve 26. sayfalarının incelenmesinde "somut olgulara dayalı kuvvetli şüpheler, A.G. Gaziantep'te tutuklandı, ıııd üniformasıyla, 22 ekim 2015, 7 yıla mahkum oldu, 10 ekim 2015 gar saldırısı Allah'ım, medrese yusuıııe salıver, onları en tez zamanda sevdiklerine kavuştur....vb." şeklinde notlar alındığı, 26. sayfada ise "Özgürlükçü Avrupalı Yargıçlar B.lığı aday, Mit Tırları savcı A.T., Ö.Ş., S.B., A.K., M.Ö., M.B., 40 kişi tahliye...vb." şeklinde notlar alındığı, medrese yusuıııe ifadesinin örgüt içinde kullanılan bir ifade olduğu ileri sürülmüştür.

vii. FETÖ/DPY içinde üst düzey yöneticilik yaptıktan sonra yapılanmadan ayrıldığı belirtilen N.V.nin tanık olarak alınan 24/10/2016 tarihli ifadesine atıfla N.V.den sonraki dönemde FETÖ/DPY'nin medya yapılanmasının en güçlü kişininin A.K. olduğu, başvurucunun da aralarında olduğu bir kısım medya mensubu ile Fetullah Gülen arasındaki ilişkinin bu kişi/kişiler tarafından sağlandığı ve söz konusu medya mensuplarının A.K. ile sık sık görüştükleri ileri sürülmüştür.

viii. Telefon kayıtlarına dayanılarak başvurucunun FETÖ/DPY'nin üst düzey yöneticilerinden olduğu iddia edilen ve haklarında bu yapılanmayla bağlantılı suçlardan kamu davası açılan bazı kişilerle (H.E., E.D., H.T., A.A. ve H.A.) iletişim hâlinde olduğu ileri sürülmüştür.

ix. Başvurucunun FETÖ/DPY'nin yayın organı Bugün gazetesinde köşe yazarlığı yaptığı, gazetenin ait olduğu şirket yönetimine örgüte yönelik olarak

yürütülen soruşturmalar kapsamında kayyım atanmasından sonra yazılarına Özgür Bugün ve www.ozgurduşunce.com isimli haber sitesinde devam ettiği ileri sürülmüştür.

36. İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi 3/5/2017 tarihinde iddianamenin kabulüne karar vermiş ve E.2017/127 sayılı dosya üzerinden kovuşturma aşaması başlamıştır. Mahkemece yapılan tensip incelemesinde başvurunun tutukluluğunun devamına ve ilk duruşmanın 19/6/2017 tarihinde yapılmasına karar verilmiştir. Tutukluluğun devamı kararının gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... üzerine atılı suçun vasfı ve mahiyeti, mevcut delil durumu, arama tutanakları ve ekleri vs. deliller kapsamında kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren müşahhas deliller bulunması, sanığın üzerine atılı suçun tutuklama sebeplerinin kanuni karine olarak varsayıldığı, CMK 100/3-a. 11 alt bendinde sayılan katalog suç oluşu, sanığa isnat edilen suçun kanunda öngörülen cezalarının alt ve üst sınırlarının kaçma şüphesini doğurması, Anayasanın 13. maddesindeki hukuki düzenleme de değerlendirildiğinde sanığın eyleminin subüta ermesi halinde sanığa verilmesi muhtemel ceza veya güvenlik tedbiri ile tutuklama tedbirinin ölçülü olması, sanık üzerinde adli kontrol hükümleri ile yeterli ve etkili hukuksal denetim sağlanamayacak oluşu dikkate alınarak, adı geçen sanığın CMK. 100 ve devamı maddeleri gereğince ... Tahliye taleplerinin reddi ile tutuklu sanıkların ...tutukluluk hallerinin devamına..."

37. Başvurucunun savunması 19/6/2017 tarihinde yapılan ilk duruşmada alınmıştır. Başvurucu savunmasında özetle;

i. (17/25 Aralık dönemindeki yazılarıyla ilgili olarak) FETÖ/PDY terör örgütü ile hiçbir bağının bulunmadığını, hayatı boyunca darbelerle mücadele etmiş bir gazeteci olduğunu, 17/25 Aralık soruşturmalarında kamuoyuna yansıyan belgeler üzerine bunların aydınlanmasını isteyen bir yazı yazması nedeniyle Sabah gazetesinden ayrılmak zorunda kaldığını ve iktidara muhalif konumuna geldiğini, gazetecilerin görünen gerçeğe göre yazılar yazdığını, bu kapsamda kendisinin de gördüklerini yazdığını, kaldı ki o dönemde muhalefet parti liderlerinin de benzer açıklamalarının olduğunu, daha önce oğluyla kurduğu ve 2002-2003 yılında devrettiği Bugün gazetesinden teklif gelmesi üzerine burada yazmaya başladığını, hiçbir zaman kaos oluşturmak ve darbeye zemin hazırlamak üzere bir yazı kaleme almadığını ifade etmiştir.

ii. (Can Erzincan TV'deki konuşmasına ilişkin olarak) TV programının yayımlandığı kanalın o tarihte yasal ve meşru bir kanal olduğunu, sahibi hakkında hiçbir soruşturmanın bulunmadığını, FETÖ/PDY'ye ait bir televizyon olduğunu bilmediğini, kendisinin zaten az konuştuğunu, konuşmalarının hiçbirinde darbe ima eden bir sözünün geçmediğini, o tarihlerde medya aleyhine soruşturmalar olduğu için bunları eleştirdiğini, hukuka ve basın özgürlüğüne vurgu yaptığını, herkesin yargı denetimi altında olduğunu ve yargıya hesap vermesi gerektiğini, Fujimori örneğini bunun için verdiğini, programda reklam öncesi geçen *Yine Yeşillendi Fındık Dalları* şarkısını televizyonun hazırladığını, sadece kendi programı öncesinde değil tüm programlarda bu şarkıyı verdiğini, bu şarkıyla basın özgürlüğüne vurgu yapıldığını bildiğini, konuşmacı olarak katılan A.A.'nın Balyoz'dan yargılandığı bir dava olduğunu ve bunun güncel bir mesele olduğu için Balyoz konusunu açtığını ifade etmiştir.

iii. (Darbe gecesi yaptığı sosyal paylaşımlarıyla ilgili olarak) Darbe aleyhine attığı tweetlerin hiçbirinin iddianameye konulmadığını, darbe gecesi gördüklerinin önceki tecrübelerine dayanarak bir darbe olamayacağını ancak bunun kalkışma olduğunu söylediğini, o gece de Twitter'in ikiye bölündüğünü, kimilerince bunun bir darbe olduğu, kimilerine göre ise böyle olmadığı yönünde görüşler ortaya konulduğunu, herkesin birbirini suçladığı o gecede kendisinin millet olarak kenetlenmeye vurgu yaptığını, tweetlerinin paylaştığı görüşlere katıldığı şeklinde anlaşılmaması gerektiğini belirtmiştir.

iv. (Tanık N.V.nin beyanları ve telefon kayıtlarına ilişkin olarak) Tanık N.V.nin beyanlarında geçen A.K. ile hiç görüşmediğini, sadece bir iki toplantıda selamlaşmış olabileceğini, bu kişinin beyanlarının inandırıcı olmadığını, ayrıca telefon kayıtlarına dayanarak 2006-2015 tarihleri arasında görüştüğü belirtilen kişilerden ikisinin yasal medya kurumunun yöneticileri olduğunu, bu kişilerle on yılda toplam en fazla beş kez görüşmüş olabileceğini ve diğerinin ise avukatlığını yapan kişi olduğunu, mesleğinden kaynaklanan bu görüşmelerin hiçbirinde suç unsurunun bulunmadığını, içeriklerinin ne olduğunun da ortaya konulmadığını ifade etmiştir.

v. (FETÖ/PDY'nin yargı yapılanmasından kişilerle görüntülerinin çıkması ve röportaj yapması ile ilgili olarak) Z.Ö. ile röportaj yaptığı tarihte bu kişinin terör örgütü üyeliği ile suçlanmadığını ve sadece açığa alınan bir savcı olduğunu, bu röportajla onu aklamaya çalışmadığını, daha önce yürüttüğü bir soruşturma nedeniyle onun hakkında soruşturma yapılması gerektiğine ilişkin yazı yazdığını, röportajı bir resimle süslemek istediğini ifade etmiştir.

vi. (FETÖ/PDY ile irtibatlı basın kuruluşlarından yüklü miktarda para aldığına ilişkin olarak) Kendisine on beş bölümde verilen ücretin çalıştığı aylara ilişkin olduğunu, kendisinin bu miktardan daha yüksek ücretle başka gazete ve televizyonlarda çalıştığını ifade etmiştir.

vii. (Evinde ele geçirilen Office Bloknot içinde geçen yazı ve notlarla ilgili olarak) Gördükleri ve dinledikleri hakkında küçük küçük notlar aldığını, daha sonra bunları sekreterine yazdırdığını, haberde geçen isimleri unuttuğu için isimleri de not aldığını, yazdığı bu notlarla bir terör örgütünün propagandasını yapmadığını ifade etmiştir.

38. Cumhuriyet savcısı 11/12/2017 tarihli duruşmada esas hakkındaki mütalaasını sunmuştur. Savcılık mütalaasında, iddianamedeki gibi (bkz. §§ 33-35) FETÖ/PDY hakkında genel bazı açıklamalara yer verilmiş; başvurusunun da aralarında bulunduğu her bir sanık hakkında ayrı ayrı değerlendirme yapılmıştır.

39. Mütalaada başvurucuyla ilgili değerlendirmeler genel olarak iddianamede belirtilen olgularla aynı mahiyette olup bunlara ek olarak münhasıran FETÖ/PDY üyeleri tarafından örgütsel haberleşme aracı olarak kullanılan *Bylock* programı (anılan programla ilgili bkz. *Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 106) üzerinden bu örgütün üst düzey yöneticilerinden olduğu belirtilen kişiler arasında yapılan görüşmelerin içeriğinde başvurucuyla ilgili bazı hususların bulunmasına değinilmiştir. Söz konusu görüşmeleri yapan kişilerden E.T.A.nın FETÖ/PDY ile irtibatı olduğu gerekçesiyle kapatılan Gazeteciler ve Yazarlar Vakfının başkan yardımcılığı görevini yürüttüğü, FETÖ/PDY ile bağlantılı suçlardan hakkında

soruşturma yürütüldüğü ve kaçak konumunda olduğu, E.Y.nin ise FETÖ/PDY üyesi olduğu anlaşılmaktadır.

-1/9/2015 tarihinde E.T.A ile E.Y. arasında yapılan görüşmenin içeriği şöyledir:

"Erkam bey bir abzurd teklifim var. Ancak bunu bizim seslendirmemiz değil de nazlı hanım gibi birilerinin veya can dundar gibi birilerinin söylemesi faydalı olur. Bundan sonra hangi gazete baskın yerse ertesi gün bütün gazeteler o gazetenin yüzünü aynen bassın ve bütün gazeteler birlikte hareketin resmini versinler. Yani bir nevi bütün basın o gün biz bugün medyasyız demiş olsalar. Yarın başka gazeteler olursa aynı şeyler onlar için de olmalı tabi"

40. Savcılık mütalaasında, başvurunun *"örgütsel amaçlar doğrultusunda, darbe girişimine maddi cebir kullanmak suretiyle iştirak eden faillerin eylemine girişime sözde neden teşkil eden siyasal ve toplumsal kaos ortamının bulunduğuna ve bu ortamın yaratılmasına yönelik örgütsel amaçla gerçekleştirilen kalkışma suçlarının hareket unsurunun alt unsuru olan 'cebir' teriminin öncülü ve ayrı düşünülemeyecek bir parçası olan söylem ve propagandalarda bulunmak suretiyle"* üzerine atılı anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme suçunun asli faili olduğu belirtilerek bu suçtan cezalandırılmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

41. İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/2/2018 tarihli kararıyla başvurunun cebir ve şiddet kullanarak, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın öngördüğü düzeni ortadan kaldırmaya veya bu düzen yerine başka bir düzen getirmeye veya bu düzenin fiilen uygulanmasını önlemeye teşebbüs etme suçundan ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıyla cezalandırılmasına ve tutukluluk hâlinin devamına karar verilmiştir. İddianame ve mütalaada belirtilen delillere atıfla verilen kararın ilgili kısmı şöyledir:

"... terör örgütünün medya unsuru olan sanığın örgütsel amaçlar doğrultusunda, darbe girişimine maddi cebir kullanmak suretiyle iştirak eden faillerin eylemine girişime sözde neden teşkil eden siyasal ve toplumsal kaos ortamının bulunduğuna ve bu ortamın yaratılmasına yönelik örgütsel amaçla gerçekleştirilen kalkışma suçlarının hareket unsurunun alt unsuru olan 'cebir' teriminin öncülü ve ayrı düşünülemeyecek bir parçası olan söylem ve propagandalarda bulunmak suretiyle üzerine atılı anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme suçunun asli faili olduğu, ... somut olayda sanığın eyleminin bir bütün olarak TCK'nın 309/1. maddesinde düzenlenen suçu oluşturacağı anlaşılmakla cezalandırılmasına ... karar verilmiştir."

42. Dava, bireysel başvurunun incelendiği tarih itibarıyla Yargıtay'da derdesttir ve başvurunun hükmen tutukluluk durumu devam etmektedir.

IV. İLGİLİ HUKUK

43. İlgili ulusal ve uluslararası hukuk için bkz. *Şahin Alpay* [GK], B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §§ 41-64.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

44. Mahkemenin 3/5/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Kişi Hürriyeti ve Güvenliği Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddialar

1. Tutuklamanın Hukuki Olmadığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

45. Başvurucu; hakkında hiçbir somut delil bulunmadan tutuklama kararı verildiğini, tutuklamaya dayanak gösterilen delillerin sadece köşe yazılarından ibaret olduğunu ve bunların ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerekirken suçlamaya konu edildiğini savunmuştur.

46. Başvurucu tutuklama nedenlerinin bulunmadığını, tutuklama ve tutukluluğa itirazın reddi kararlarının gerekçesiz olduğunu, yetmiş iki yaşında olmasına rağmen hakkında adli kontrol hükümlerinin uygulanmadığını, bu itibarla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

47. Öte yandan başvurucuya göre tutuklama tedbiri Anayasa'da öngörülenin dışında siyasi saiklerle uygulanmıştır. Anılan tedbirin amacı, Hükûmetin ve Cumhurbaşkanının ülkeyi yönetme biçimine yönelttiği eleştiriler nedeniyle kendisini cezalandırmaktır. Başvurucu, bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkıyla bağlantılı olarak Sözleşme'nin 18. maddesinin de ihlal edildiğini iddia etmiştir.

48. Bakanlık görüşünde, başvurucu hakkındaki suçlamaların somut delillere dayandığı ve darbe teşebbüsü sonrasındaki olağanüstü durum gözönünde bulundurulduğunda uygulanan tutuklama tedbirinin temelsiz ve keyfi olmadığı ifade edilmiştir.

49. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında suçlamaların hiçbir somut delile dayandırılmadığını ve tamamıyla gazetecilik faaliyetinden ibaret olduğunu ifade etmiştir.

b. Değerlendirme

50. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

51. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması" kenar başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir."

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddi ve manevî varlığının

bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanuncaya kadar kimse suçlu sayılamaz."

52. Anayasa'nın "*Kişî hürriyeti ve güvenliği*" kenar başlıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi şöyledir:

"Herkes, kişî hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

...

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

53. Başvurucunun bu bölümdeki iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında, kişî hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir. Anayasa Mahkemesinin bu bağlamdaki incelemesi, başvuru hakkında soruşturma ve kovuşturma yapılması ile yargılamanın muhtemel sonuçlarından bağımsız olarak tutuklamanın hukukiliğinin değerlendirilmesiyle sınırlı olacaktır. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edilip edilmediği incelenirken her bir başvuru kendi koşullarında değerlendirilecektir.

i. Uygulanabilirlik Yönünden

54. Anayasa Mahkemesi, olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı dönemlerde alınan tedbirlere ilişkin bireysel başvuruları incelerken Anayasa'nın 15. maddesinde ortaya konulan temel hak ve özgürlüklere ilişkin güvence rejimini dikkate alacağını belirtmiştir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 187-191). Soruşturma mercilerince başvurucuya yöneltilen ve tutuklama tedbirine konu olan suçlama, başvurunun, darbe teşebbüsünün arkasındaki yapılanma olduğu belirtilen FETÖ/PDY üyesi olduğu iddiasıdır. Anayasa Mahkemesi, anılan suçlamanın olağanüstü hâl ilanını gerekli kılan olaylarla ilgili olduğunu değerlendirmiştir (*Selçuk Özdemir* [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, § 57).

55. Başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin hukuki olup olmadığının incelenmesi Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle başvurunun tutuklanmasının başta Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri olmak üzere diğer maddelerinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

ii. Kabul Edilebilirlik Yönünden

56. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

iii. Esas Yönünden

(1) Genel İlkeler

57. Anayasa Mahkemesi gazetecinin tutuklanmasının Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı bağlamında hukukiliğine ilişkin başvuruları incelerken göz önünde bulunduracağı genel ilkeleri *Şahin Alpay* (§§ 77-91) kararında etraflı bir biçimde şu şekilde ortaya koymuştur:

"77. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek şartıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının kısıtlanması ancak Anayasa'nın anılan maddesi kapsamında belirlenen durumlardan herhangi birinin varlığı hâlinde söz konusu olabilir (Murat Narman, B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).

78. Ayrıca kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin ölçütlerin belirlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı müddetçe Anayasa'nın 19. maddesinin ihlalinin teşkil edecektir. Bu sebeple sınırlamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (Halas Aslan, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53, 54).

79. Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlandırılabileceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının sınırlandırılabileceği durumların şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri uyarınca kişi hürriyetine ilişkin müdahale olarak tutuklamanın kanuni bir dayanağının bulunması zorunludur (Murat Narman, § 43; Halas Aslan, § 55).

80. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında; suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişilerin ancak kaçmalarını, delilleri yok etmelerini veya değiştirmelerini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde hâkim kararıyla tutuklanabilecekleri belirtilmiştir (Halas Aslan, § 57).

81. Buna göre tutuklama ancak 'suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler' bakımından mümkündür. Bir başka anlatımla tutuklamanın ön koşulu, kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli belirtinin bulunmasıdır. Bunun için suçlamanın kuvvetli sayılabilecek inandırıcı delillerle desteklenmesi gerekir. İnandırıcı delil sayılabilecek olguların niteliği büyük ölçüde somut olayın kendine özgü şartlarına bağlıdır (Mustafa Ali Balbay, B. No: 2012/1272, 4/2/2013, § 72).

82. Başlangıçtaki bir tutuklama için kuvvetli suç şüphesinin bulunduğu tüm delilleriyle birlikte ortaya konması her zaman mümkün olmayabilir. Zira tutmanın bir amacı da kişi hakkındaki şüpheleri teyit etmek veya çürütmek suretiyle ceza soruşturmasını ve/veya kovuşturmasını ilerletmektir (Dursun Çiçek, B. No: 2012/1108, 16/7/2014, § 87; Halas Aslan, § 76). Bu nedenle yakalama veya tutuklama anında delillerin yeterli düzeyde toplanmış olması mutlaka gerekli değildir. Bu bakımdan suç isnadına ve dolayısıyla tutuklamaya esas teşkil edecek şüphelere dayanak oluşturan olgular ile ceza yargılamasının

sonraki aşamalarında tartışılacak olan ve mahkûmiyete gerekçe oluşturacak olguların aynı düzeyde değerlendirilmemesi gerekir (Mustafa Ali Balbay, § 73).

83. Bununla birlikte şüpheli veya sanığa isnat edilen eylemlerin ifade, basın ve sendika özgürlükleri ile siyasi faaliyette bulunma hakkı gibi demokratik toplum düzeni bakımından vazgeçilmez temel hak ve özgürlükler kapsamında olduğu hususunda ciddi iddiaların bulunduğu veya bu durumun somut olayın koşullarından anlaşılabilirdiği hâllerde tutuklamaya karar veren yargı mercilerinin kuvvetli suç şüphesini belirlerken daha özenli davranmaları gerekir. Buradaki özen yükümlülüğüne riayet edilip edilmediği Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir (Gülser Yıldırım (2) [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, § 116; bu yöndeki denetim sonucunda verilen ihlal kararı için bkz. Erdem Gül ve Can Dündar [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, §§ 71-82; kabul edilemezlik kararları için bkz. Mustafa Ali Balbay, § 75; Hidayet Karaca [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, § 93; İzzettin Alpergin [GK], B. No: 2013/385, 14/7/2015, § 46; Mehmet Baransu (2), B. No: 2015/7231, 17/5/2016, §§ 124, 133, 142).

84. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, tutuklama kararının 'kaçma' ya da 'delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini' önlemek amacıyla verilebileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte anayasa koyucu, tutuklama nedenlerine ilişkin olarak 'bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde' ibaresine yer vermek suretiyle hem tutuklama nedenlerinin Anayasa'da ifade edilenlerle sınırlı olmadığını belirtmiş hem de bunların dışında bir tutuklama nedeninin ancak kanunla düzenlenmesini mümkün kılmıştır (Halas Aslan, § 58).

85. Tutuklama nedenlerinin düzenlendiği 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde tutuklama nedenleri sayılmıştır. Buna göre şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olguların bulunması, şüpheli veya sanığın davranışlarının delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme, tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında kuvvetli şüphe oluşturmaları hâllerinde tutuklama kararı verilebilecektir. Maddede ayrıca işlendiği konusunda kuvvetli şüphe bulunması şartıyla tutuklama nedeninin varsayılabilceği suçlara ilişkin bir listeye yer verilmiştir (Ramazan Aras, B. No: 2012/239, 2/7/2013, § 46; Halas Aslan, § 59). Bununla birlikte başlangıçtaki bir tutuklama için Anayasa ve Kanun'da öngörülen tutuklama nedenlerinin dayandığı tüm olguların somut olarak belirtilmesi -işin doğası gereği- her zaman mümkün olmayabilir (Selçuk Özdemir [GK], § 68).

86. Diğer taraftan Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamaların 'ölçülülük' ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan 'tutuklamayı zorunlu kılan' ibaresiyle de tutuklamanın ölçülü olması gerektiğine işaret edilmektedir (Halas Aslan, § 72).

87. Ölçülülük ilkesi, 'elverişlilik', 'gereklilik' ve 'orantılılık' olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik, öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını; gereklilik, ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmamasının mümkün olmamasını; orantılılık ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2016/13, K.2016/127, 22/6/2016, § 18; Mehmet Akdoğan ve diğerleri, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 38).

88. Bu bağlamda dikkate alınacak hususlardan biri tutuklama tedbirinin isnat edilen suçun önemi ve uygulanacak olan yaptırımın ağırlığı karşısında ölçülü olmasıdır. Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde; işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik

tedbiri ile ölçülü olmaması hâlinde tutuklama kararı verilemeyeceği ifade edilmiştir (Halas Aslan, § 72).

89. Ayrıca tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunun söylenebilmesi için tutuklamaya alternatif diğer koruma tedbirlerinin yeterli olmaması gerekir. Bu çerçevede -tutuklamaya göre temel hak ve özgürlüklere daha hafif etkiye bulunan- adli kontrol yükümlülüklerinin ulaşılmak istenen meşru amaç bakımından yeterli olması hâlinde tutuklama tedbirine başvurulmamalıdır. Nitekim bu hususa 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (1) numaralı fıkrasında işaret edilmiştir (Halas Aslan, § 79).

90. Her somut olayda tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin olup olmadığının, tutuklama nedenlerinin bulunup bulunmadığının ve tutuklama tedbirinin ölçülülüğünün takdiri öncelikle anılan tedbiri uygulayan yargı mercilerine aittir. Zira bu konuda taraflarla ve delillerle doğrudan temas hâlinde olan yargı mercileri Anayasa Mahkemesine kıyasla daha iyi konumdadır (Gülser Yıldırım (2), § 123).

91. Bununla birlikte yargı mercilerinin belirtilen hususlardaki takdir aralığını aşırıp aşmadığı Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Anayasa Mahkemesinin bu husustaki denetimi, somut olayın koşulları dikkate alınarak özellikle tutuklamaya ilişkin süreç ve tutuklama kararının gerekçeleri üzerinden yapılmalıdır (Erdem Gül ve Can Dundar, § 79; Selçuk Özdemir, § 76; Gülser Yıldırım (2), § 124). Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (2) numaralı fıkrasında; tutuklamaya ilişkin kararlarda kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını ve tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterileceği belirtilmiştir (Halas Aslan, § 75; Selçuk Özdemir, § 67)."

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

58. Başvurucu, 26/7/2016 tarihinde gözaltına alınmış, emniyet ve Savcılıktaki işlemlerin ardından Hâkimliğe sevk edilmiş ve 29/7/2016 tarihinde İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğince sorgusu yapıldıktan sonra tutuklanmıştır.

59. Somut olayda öncelikle başvurunun tutuklanmasının kanuni dayanağının olup olmadığının belirlenmesi gerekir. Başvurucu, FETÖ/PDY'nin medyadaki yapılanmasına yönelik yürütülen bir soruşturma (bkz. § 12) kapsamında silahlı terör örgütüne üye olma suçundan 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklanmıştır (bkz. § 20). Dolayısıyla başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

60. İkinci olarak tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekir.

61. Türkiye'de, 15 Temmuz 2016 tarihinde askerî bir darbe girişiminde bulunulduğu, kamu makamları ve yargı organlarının olgusal temellere dayanarak bu teşebbüsün arkasında FETÖ/PDY'nin olduğunu değerlendirdikleri hususlarında bir kuşku bulunmamaktadır (Ayдын Yavuz ve diğerleri, §§ 12-25).

62. Bu kapsamda FETÖ/PDY'nin farklı alanlardaki yapılanmalarına yönelik soruşturmaların yapıldığı ve çok sayıda kişi hakkında gözaltı ve tutuklama tedbirinin uygulandığı bilinmektedir. FETÖ/PDY'nin medya yapılanmasıyla bağlantılı olarak yürütülen soruşturmalar kapsamında başvuru hakkında da tutuklama tedbirine başvurulmuş, kamu davası açılmış ve nihayetinde mahkûmiyet kararı verilmiştir (bkz. §§ 21, 33, 41).

63. İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin tutuklama kararında kuvvetli suç şüphesinin varlığına ilişkin olarak başvurunun 15 Temmuz 2016 tarihinde darbe girişiminde bulunan FETÖ/PDY'nin yayın organlarında (gazete, dergi ve televizyonlarında) ve bu örgütün amaçları doğrultusunda yazılar yazdığı ve sosyal paylaşımlarda bulunduğu ifade edilmiştir (bkz. § 21).

64. Başvurucu, darbe teşebbüsünün yaşandığı ve savuşturulduğu sırada 16 Temmuz 2016 tarihinde; *"Yolsuzluk operasyonu darbe girişimi değildir, darbe girişimini o akşam yaşadık. Aradaki farkı gördünüz mü?"*, *"Bir askeri savcı ve 46 subay darbe girişiminden sorumlu diyor CNN. Memleketi karıştırmak bu kadar kolay mı? Bir avuç asker bunu yapabilir mi?"*, *"TRT'yi kurtardıkları gibi CNN TÜRK'ü de kurtaracaklar, öyleyse ne bu saçmalık."*, *"Herhalde Başbakan ve RTE bu isimlerin cemaatle ilişkisini somut delillerle ortaya koyacaktır."*, *"30 Ağustos 2014'te Tuğgenarallığe terfi ettirdikleri Semih Terzi'ye Gülen'in emri ile darbe yaptırıyorlar. Nerede delil? Cadı avı yetmedi mi?"*, *"İnsaf 2. ve 3. Ordu komutanları da mı paralel. Buradan Cadı avınıza malzeme devşirmeye çalıştığınız çok açık."*, *"Her dediğiniz inananlar oldukça bu masalı daha çok anlatırsınız."*, *"Anayasa Mahkemesi üyesi de Fetöcüyümüş, fırsat bu fırsat biat etmeyi tasfiye et, onu atayan Gül değil miydi?", "Arı kovanına çomak sokuyorlar yaraları hep kaşıyorsunuz"*, *"Bu durumda nasıl FETÖ darbesi oluyor? O iki kuvvet komutanı da cemaatçi mi? Yoksa niyet mi başka?"*, *"Akıllı olun ve oyunu görün! Asıl şimdi bir kumpas kuruyor gibi geliyor. Fırsat bu fırsat tasfiye mi girişildi?"*, *"Akıllı ol... Manipülasyona karşı uyanık ol. Türkiye'nin başına çorap örülmesine izin verme."*, *"Milletimiz gerçekten demokrasiye bağlı olsaydı islamcı soslu faşizm bozuntusu bir rejimin ülkeye çöreklenmesine izin vermezdi."*, *"Darbeyi halkın sokağa çıkması değil komuta heyetinin darbecilere katılmaması engelledi. Zaten halk sokağa bu durumu anlayınca çıktı."*, *"Darbeye karşı olup RTE'nin yanında yer alanlar demokrasiye sahip çıkmış olmaz. Zira AKP demokrasiyi değil otoriterliği temsil ediyor"*, *"Ne askeri darbe nede sivil darbe! Hukukun üstünlüğü, basın özgürlüğü dersiniz ancak o zaman demokrasiye sahip çıkmış olursunuz."* ve *"Aktrollerin küfür ve hakaretle doğruların söylenmesini engellemeye çalışması her darbe karşıtı duruşun demokrasi olmadığını anlamaya yeter"* şeklinde, 17 Temmuz 2016 tarihinde ise 2745 hâkim ve savcı için gözaltı kararına ilişkin karşigazete.com.tr İnternet sitesine ait link etiketini paylaşarak *"Bu da sivil darbenin bir eylemi. Bir fark var askeri darbe teşebbüs olarak kaldı bu gerçekleşti."*, *"Halkı askerle karşı karşıya getirmek, linç ettirmekle demokrasiye sahip çıkılmaz. Zaten darbeyi komutanlar engelledi"*, *"Genel Kurmay Başkanı H.A., bu linç eylemine bir şey demeyecek misiniz?"*, ve *"Bugünler geçecek onlar yüz kızartan suçlarının ayıbını yaşar ve cezasını çekerken, özgürlük mücadelesi verenler baş tacı edilecek"* şeklinde sosyal paylaşımlarda bulunmuştur (bkz. § 22).

65. Başvurucunun, yukarıda yer verilen paylaşımları 15 Temmuz 2016 tarihinde darbe girişiminde bulunan FETÖ/PDY'nin amaçları doğrultusunda yaptığı soruşturma mercilerince belirtilmiştir. Soruşturmaya esas alınan bu paylaşımların darbe girişiminin sıcaklığına yaşandığı ve savuşturulduğu dönemde yapıldığı anlaşılmaktadır. Öte yandan paylaşımların yapıldığı dönemde darbe girişiminin FETÖ/PDY tarafından yapıldığı hususunun da artık tereddütsüz hale geldiği görülmektedir. Bu itibarla soruşturma mercilerinin; başvurunun konumunu, söz konusu paylaşımların yapıldığı dönemi ve paylaşımların içeriğini ve bağlamını dikkate alarak anılan ifadeleri FETÖ/PDY ile bağlantılı bir suç işlendiğine dair kuvvetli belirti olarak kabul etmesinin temelsiz ve keyfi olduğu söylenemez.

66. Başvurucu hakkında uygulanan ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması şeklindeki ön koşulu yerine gelmiş olan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup

olmadığının da değeriendirilmesi gerekir. Bu değeriendirmede tutuklama kararının verildiğı andaki genel koşullar da dâhil olmak üzere somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır.

67. Başvurucunun tutuklanmasına karar verilirken kanunda suçla ilişkin olarak öngörülen ceza miktarına, delilleri yok etme, gizleme ve tanıklar üzerinde baskı oluşturmaya, kaçma şüphesinin bulunmasına ve adli kontrolün yetersiz kalacak olmasına dayanıldığı görülmektedir.

68. Başvurucunun tutuklanmasına karar verilen silahlı terör örgütüne üye olma suçu, Türk hukuk sisteminin öngördüğü en ağır yaptırım olan hapis cezasını gerektirmektedir. İsnat edilen suçla ilişkin kanunda öngörülen cezanın ağırlığı kaçma şüphesine işaret eden durumlardan biridir (*Hüseyin Burçak*, B. No: 2014/474, 3/2/2016, § 61; *Aydın Yavuz ve diğerleri*, § 275). Ayrıca anılan suç, 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan ve kanun gereğı *tutuklama nedeni varsayılabilen* suçlar arasındadır.

69. Bunların yanı sıra başvurucunun yapılan arama sırasında İstanbul'daki konutunda bulunmadığı, bunun üzerine hakkında yakalama emri düzenlendiğı, başvurucunun Bodrum'daki evinde yapılan aramada da bulunmadığı, ancak 26/7/2017 tarihinde Bodrum'da yakalandığı belirtilmektedir (bkz. § 14). Bu olgunun kaçma şüphesi yönünden önemsiz olduğu söylenemez.

70. Darbe teşebbüsü sonrasındaki koşullar dolayısıyla soruşturma konusu olaylara ilişkin delillerin sağlıklı bir şekilde toplanabilmesi ve soruşturmaların güvenlik içinde yürütülebilmesi için tutuklama dışındaki koruma tedbirlerinin yetersiz kalması söz konusu olabilir. Bu dönemde ortaya çıkan kargaşadan yararlanmak suretiyle kaçma imkânı ve bu dönemde delillere etki edilmesi ihtimali normal zamanda işlenen suçlara göre çok daha fazladır (aynı yöndeki değeriendirmeler için bkz. *Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 271, 272; *Selçuk Özdemir*, §§ 78, 79).

71. Dolayısıyla tutuklama kararının verildiğı andaki genel koşullar ve somut olayın yukarıda belirtilen özel koşulları ile İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğı tarafından verilen kararın içeriğı birlikte değeriendirildiğinde başvuru yönünden özellikle kaçma şüphesine ve delilleri etkileme tehlikesine yönelen tutuklama nedenlerinin olgusal temellerden yoksun olduğu söylenemez.

72. Son olarak başvuru hakkındaki tutuklama tedbirinin ölçülü olup olmadığının da belirlenmesi gerekir. Bir tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri kapsamında ölçülüülüğünün belirlenmesinde somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır (*Gülser Yıldırım* (2), § 151).

73. Öncelikle terör suçlarının soruşturulması kamu makamlarını ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliğı hakkı, adli makamlar ve güvenlik görevlilerinin -özellikle organize olanlar olmak üzere- suçlarla ve suçlulukla etkili bir şekilde mücadelesini aşırı derecede güçleştirmeye neden olabilecek şekilde yorumlanmamalıdır (aynı yöndeki değeriendirmeler için bkz. *Süleyman Bağrıyanık ve diğerleri*, B. No: 2015/9756, 16/11/2016, § 214; *Devran Duran* [GK], B. No: 2014/10405, 25/5/2017, § 64).

74. Somut olayın yukarıda belirtilen özellikleri dikkate alındığında İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğinin isnat edilen suç için öngörülen cezanın miktarını, işin niteliğini ve önemini de gözönünde tutarak başvuru hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin ölçülü

olduğu ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağı sonucuna varmasının keyfi ve temelsiz olduğu söylenemez.

75. Açıklanan gerekçelerle başvurunun Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası ile güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

76. Buna göre başvurunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin, bu hakka dair Anayasa'da (13. ve 19. maddelerde) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

2. Tutukluluğun Makul Süreyi Aştığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

77. Başvurucu, üç ayı aşan süredir tutuklu olduğunu ve tutukluluk süresinin makul süreyi aştığını belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

78. Bakanlık, başvurunun yakalandığı tarih ile Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunduğu tarih arasında yaklaşık üç buçuk aydır tutuklu bulunduğunu, incelemede bu sürenin dikkate alınması gerektiğini, buna ek olarak iddianamenin sekiz buçuk ayda hazırlanarak soruşturmanın tamamlanmış olduğunu, bu sürenin başvuru hakkında yürütülen soruşturmanın kapsamlı olması karşısında makul olduğunu, tutukluluk incelemelerinin olağan sürelerde yapıldığını, tutukluluk incelemelerinde gerekçe gösterildiğini, yargılamanın yürütülmesinde gerekli dikkat ve özenin gösterilmiş olduğunu, davanın karmaşıklığının da dikkate alındığında tutukluluk süresinin makul olduğunu belirtmiştir.

79. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında bu bölümdeki iddialarına ilişkin olarak ek bir açıklamada bulunmamıştır.

b. Değerlendirme

80. Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesi şöyledir:

"Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır."

81. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un *"Bireysel başvuru hakkı"* kenar başlıklı 45. maddesinin (2) numaralı fıkrası şöyledir:

"İhlale neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörülmuş idari ve yargısal başvuru yollarının tamamının bireysel başvuru yapılmadan önce tüketilmiş olması gerekir."

82. Yukarıda belirtilen Anayasa ve Kanun hükümleri gereğince Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru, iddia edilen hak ihlallerinin derece mahkemelerince düzeltilmemesi hâlinde başvurulabilecek ikincil nitelikte bir kanun yoludur. Bireysel başvuru yolunun ikincillik niteliği gereği Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilmek için öncelikle olağan kanun yollarının tüketilmesi zorunludur (*Ayşe Zıraman ve Cennet Yeşilyurt*, B. No: 2012/403, 26/3/2013, § 17).

83. Anayasa Mahkemesi, tutukluluğun kanunda öngörülen azami süreyi veya makul süreyi aştığı iddiasıyla yapılan bireysel başvurular bakımından bireysel başvurunun incelendiği tarih itibarıyla başvuru tahliye edilmiş ise asıl dava sonuçlanmamış da olsa -ilgili Yargıtay içtihatlarına atıf yaparak- 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesinde öngörülen tazminat davası açma imkânının tüketilmesi gereken etkili bir hukuk yolu olduğu sonucuna varmıştır (*Erkam Abdurrahman Ak*, B. No: 2014/8515, 28/9/2016, §§ 48-62; *İrfan Gerçek*, B. No: 2014/6500, 29/9/2016, §§ 33-45).

84. Kişi serbest bırakılmadan yargılanmakta olduğu davada ilk derece mahkemesi kararıyla mahkûm olmuşsa mahkûmiyet tarihi itibarıyla kişinin tutukluluk hâli sona erer (*Korcan Polatsü*, B. No: 2012/726, 2/7/2013, § 33). Başvurucu hâlihazırda tahliye olmuş ya da hükümlü hâle gelmiş ise tutukluluğun makul süreyi veya kanunda öngörülen azami süreyi aşması dolayısıyla Anayasa Mahkemesince verilecek bir ihlal kararı başvuru sahibinin serbest kalması sonucunu doğurmayacaktır. Bu durumda yalnızca kişinin tutulmasıyla ilgili hak ihlalinin tespiti ve gerekiyorsa belli bir miktar tazminata hükmedilmesiyle yetinilecektir. Dolayısıyla bu tür ihlal iddiaları bakımından öncelikle aynı giderim imkânını sağlayan başvuru yollarının tüketilmesi ve bunlardan sonuç alınamaması hâlinde bireysel başvuruda bulunulması gerekir (*Ahmet Kubilay Tezcan*, B. No: 2014/3473, 25/1/2018, § 26).

85. Somut olayda başvuru tahliye edilmemiş ancak ilk derece mahkemesinin 16/2/2018 tarihli kararıyla mahkûm edilmiştir. Dolayısıyla bireysel başvuruda bulunduktan sonra 16/2/2018 tarihinde mahkûmiyetine karar verilen başvuru sahibinin tutukluluğun makul süreyi aştığına ilişkin iddiası, 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesi kapsamında açılacak davada incelenebilir. Bu madde kapsamında açılacak dava sonucuna göre başvuru sahibinin tutukluluğunun makul süreyi aştığının tespiti hâlinde görevli mahkemece başvuru sahibi lehine tazminata da hükmedilebilecektir. Buna göre 5271 sayılı Kanun'un 141. maddesinde belirtilen dava yolu, başvuru sahibinin durumuna uygun, telafi kabiliyetini haiz, etkili bir hukuk yoludur ve bu olağan başvuru yolu tüketilmeden yapılan bireysel başvurunun incelenmesi bireysel başvurunun *ikincillik niteliği* ile bağdaşmamaktadır.

86. Açıklanan gerekçelerle başvurunun bu kısmının *başvuru yollarının tüketilmemiş olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

3. Sulh Ceza Hâkimliklerinin Bağımsız ve Tarafsız Hâkim İlkelerine Aykırı Olduğuna İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

87. Başvurucu, tutukluluğa ilişkin karar veren sulh ceza hâkimliklerinin bağımsız ve tarafsız mahkeme güvencesini sağlamadığını ileri sürmüştür.

88. Bakanlık görüşünde başvuru sahibinin bu bölümdeki iddialarına ilişkin olarak bir açıklamaya yer verilmemiştir.

b. Değerlendirme

89. Anayasa Mahkemesince sulh ceza hâkimliklerinin doğal hâkim güvencesini sağlamadıkları, tarafsız ve bağımsız mahkeme olmadıkları ve tutukluluğa itirazın bu yargı mercilerince karara bağlanmasının hürriyetten yoksun bırakılmaya karşı etkili bir itirazda bulunmayı imkânsız hâle getirdiğine ilişkin iddialar birçok kararda incelenmiş; bu kararlarda sulh ceza hâkimliklerinin yapısal özellikleri dikkate alınarak söz konusu iddiaların açıkça

dayanaktan yoksun olduğu sonucuna varılmıştır (bkz. *Hikmet Kopar ve diğerkleri*, [GK], B. No: 2014/14061, 8/4/2015, §§ 101-115; *Mehmet Baransu (2)*, B. No: 2015/7231, 17/5/2016, §§ 64-78, 94-97).

90. Somut başvuruda, aynı mahiyetteki iddialara ilişkin olarak anılan kararlarda varılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

91. Açıklanan gerekçelerle başvurunun iddialarına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

4. Soruşturma Dosyasına Erişimin Kısıtlandığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

92. Başvurucu; soruşturma dosyasına ilişkin kısıtlama kararı nedeniyle hakkındaki iddiaların tamamına vâkıf olamadığını, bu nedenle tutuklamaya karşı etkili bir şekilde itirazda bulunma imkânından yoksun bırakıldığını belirterek masumiyet karinesinin ve adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

93. Bakanlık görüşünde; başvurucuya hakkındaki suçlamaların ayrıntılı olarak anlatılmak suretiyle müdafinin hazır bulunmasıyla savunma yapma imkânının verildiği, tutuklanmasına temel teşkil eden iddiaların somutlaştırılarak sorulduğu, başvurunun da bu iddialarla ilgili gerekli gördüğü değerlendirmeyi yaptığı belirtilmiştir. Bakanlığa göre başvuru, bu delilleri yeterince değerlendirerek bunlara karşı etkili bir şekilde itirazda bulunma imkânını kullanmıştır. Bakanlık, bu nedenlerle şikâyetin açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar verilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

94. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında bu bölümdeki iddialarına ilişkin olarak ek bir açıklamada bulunmamıştır.

b. Değerlendirme

95. Anayasa'nın "*Kişî hürriyeti ve güvenliği*" kenar başlıklı 19. maddesinin sekizinci fıkrası şöyledir:

"Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişî, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir."

96. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağılı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun şikâyetinin özü, kısıtlılık kararı nedeniyle tutuklama kararına etkili bir şekilde itiraz yapılmadığına ilişkin olduğundan başvurunun Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrası bağlamında kişî hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

i. Uygulanabilirlik Yönünden

97. Başvurucunun şikâyetlerine konu kısıtlama kararının verildiği belirtilen soruşturma dosyasında başvurucuya yöneltilen suçlama, olağanüstü hâl ilanına sebebiyet

veren olaylarla ilgilidir. Bu nedenle kısıtlamanın hukuki olup olmadığı, bir başka ifadeyle kararın kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı üzerindeki etkisinin incelenmesi Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle kısıtlamanın Anayasa'nın 19. maddesinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

ii. Kabul Edilebilirlik Yönünden

98. Anayasa Mahkemesi, soruşturma dosyalarına erişime yönelik olarak verilen kısıtlama kararlarının tutuklu kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakılmalarına karşı itirazda bulunma hakkı üzerindeki etkisini birçok kararında incelemiştir. Bu kararlarda, öncelikle yakalanan veya tutuklanan kişiye yakalama ya da tutuklama sebeplerinin ve hakkındaki iddiaların bildirilmesi gerektiği, ancak buradaki bildirim yükümlülüğünün isnat edilen suçlamalara esas tüm bilgi ve delilleri kapsamadığı belirtilmiş; bu bağlamda başvurunun tutuklamaya konu suçlamalara ilişkin temel unsurları bilip bilmediği dikkate alınmıştır (*Günay Dağ ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/1631, 17/12/2015, §§ 168-176; *Hidayet Karaca* [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, §§ 105-107; *Süleyman Bağrıyanık ve diğerleri*, §§ 248-257).

99. Başvuru formunda soruşturma dosyası hakkında gizlilik kararı bulunduğu ileri sürülmüş, ancak bu kararın savcılık ya da hangi mahkeme tarafından hangi tarihte verildiğine ilişkin bir açıklamada bulunulmamıştır. Bakanlık, soruşturma dosyaları hakkında kısıtlılık kararının bulunduğunu, ancak bu kararların varlığının başvurunun tutuklamaya karşı etkili itiraz hakkını engellemediğini ifade etmiştir.

100. Başvuru formu ve eklerinde kısıtlama kararının daha sonra kaldırılıp kaldırılmadığı hususunda herhangi bir bilgi veya belge bulunmamakla birlikte İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesince iddianamenin kabul edildiği 3/5/2017 tarihi (bkz. § 36) itibarıyla kısıtlılık, 5271 sayılı Kanun'un 153. maddesinin (4) numaralı fıkrası uyarınca kendiliğinden sona ermiş bulunmaktadır.

101. Başvurucuya yöneltilen temel suçlamaların içeriğinin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yapılan ifade alma işlemi sırasında başvurucuya sorulan sorularda açıklandığı ve başvurunun ifadesinde anılan suçlamalarla ilgili ayrıntılı bir şekilde beyanda bulunduğu görülmektedir (bkz. §§ 16, 17, 26).

102. Öte yandan İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca düzenlenen 21/9/2016 tarihli tutuklama talep yazısı sorgu işlemi öncesinde İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından başvurucuya okunmuş, ayrıca sorgu tutanağında başvurucuya isnat edilen suçların okunup anlatıldığı belirtilmiştir. Başvurucunun sorgu sırasında suçlama konusu olaylarla ilgili anlatımda bulunduğu, sorulan sorulara cevap verdiği görülmektedir. Hâkimlik, tutuklama kararında da tutuklamaya konu edilen suçlamalarla (eylemlerle) ilgili ayrıntılı değerlendirmelerde bulunmuştur (bkz. § 21). Ayrıca başvurunun tutukluluğa itiraz dilekçesinde de usul ve esasa ilişkin ayrıntılı bir biçimde beyanda bulunulmuştur. Dolayısıyla başvurunun ve müdafilerinin isnat edilen suçlamalara ve tutukluluğa temel teşkil eden bilgilere gerek sorgu öncesinde gerekse sorgu sonrasında erişimlerinin olduğu anlaşılmaktadır.

103. Bu itibarla suçlamalara dayanak olan temel unsurların ve tutmanın hukukiliğinin değerlendirilmesi için esas olan bilgilerin başvurucuya veya müdafilerine

bildirilmiş ve başvurucuya bunlara karşı savunma ve itirazlarını ileri sürme imkânı verilmiş olması dikkate alındığında salt kısıtlılık kararları nedeniyle başvurunun tutukluluğa karşı etkili bir şekilde itirazda bulunamadığının kabulü mümkün görülmemiştir.

104. Açıklanan gerekçelerle başvurunun kısıtlama kararı nedeniyle tutukluluğa etkili bir şekilde itirazda bulunamadığı iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

105. Buna göre başvurunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik olarak soruşturma dosyasında kısıtlama kararı verilmesi suretiyle yapıldığı belirtilen müdahalenin Anayasa'da (özellikle 19. maddenin sekizinci fıkrasında) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

5. Tutukluluğa İtiraz İncelemesinin Duruşmasız Olarak Yapıldığına İlişkin İddia

a. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

106. Başvurucu, tutukluluğa yaptığı itirazın duruşma yapılmaksızın incelendiğini ve bu durumun silahların eşitliği ilkesine aykırı olduğunu belirterek kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

107. Bakanlık görüşünde, her bir tutukluluk incelemesinin duruşmalı yapılması durumunda sistemin işlemez hâle geleceği ve başvurunun tutuklama gerekçelerine yönelik her türlü hukuki değerlendirme ve itirazlarını yazılı olarak yapma imkânına sahip olduğu belirtilmiştir.

108. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında bu bölümdeki iddialarına ilişkin olarak ek bir açıklamada bulunmamıştır.

b. Değerlendirme

i. Uygulanabilirlik Yönünden

109. Olağanüstü hâl ilanına konu olaylar kapsamında suçlanan başvurunun tutukluluğa itirazının incelendiği tarihte olağanüstü hâl devam etmektedir. Bu itibarla başvurunun tutukluluğa itiraz incelemesinin duruşmasız olarak yapılmasının kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı üzerindeki etkisinin incelenmesi, Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle tutukluluğa itiraz incelemesinin yapılış şeklinin Anayasa'nın 19. maddesinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

ii. Kabul Edilebilirlik Yönünden

(1) Genel İlkeler

110. Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrasında belirtilen temel güvencelerden biri de tutukluluğa karşı itirazın hâkim önünde yapılan duruşmalarda etkin olarak incelenmesi

hakkıdır. Zira hürriyetinden yoksun bırakılan kimsenin bu duruma ilişkin şikâyetlerini, tutuklanmasına dayanak olan delillerin içeriğine veya nitelendirilmesine yönelik iddialarını, lehine ve aleyhine olan görüş ve değerlendirmelere karşı beyanlarını hâkim/mahkeme önünde sözlü olarak dile getirebilme imkânına sahip olması tutukluluğa itirazını çok daha etkili bir şekilde yapmasını sağlayacaktır. Bu nedenle kişi, bu haktan düzenli bir şekilde yararlanarak makul aralıklarla dinlenilmeyi talep edebilmelidir (*Firas Aslan ve Hebat Aslan*, B.No: 2012/1158, 21/11/2013, § 66; *Devran Duran*, § 88).

111. Öte yandan 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (5) numaralı fıkrası ile 267. maddesine göre resen ya da talep üzerine tutukluluk hakkında verilmiş tüm kararlar, mahkeme önünde itiraza konu olabilmektedir (*Süleyman Bağrıyanık ve diğerleri*, § 269). Tutukluluğa ilişkin kararların itiraz incelemesi bakımından aynı Kanun'un 271. maddesinde itirazın kural olarak duruşma yapılmaksızın karara bağlanacağı, ancak gerekli görüldüğünde Cumhuriyet savcısı ve sonra müdafî veya vekilin dinlenebileceği düzenlemesine yer verilmiştir. Buna göre tutukluluk incelemelerinin ya da tutukluluğa ilişkin itiraz incelemelerinin duruşma açılarak yapılması hâlinde şüpheli, sanık veya müdafinin dinlenmesi gerekmektedir (*Devran Duran*, § 89).

112. Bununla birlikte tutukluluğa ilişkin her kararın itirazının incelenmesinde veya her tahliye talebinin değerlendirilmesinde duruşma yapılması ceza yargılaması sistemini işlemez hâle getirebilecektir. Bu nedenle Anayasa'da öngörülen inceleme usulüne ilişkin güvenceler, duruşma yapmayı gerektirecek özel bir durum olmadığı sürece tutukluluğa karşı yapılacak itirazlar için her durumda duruşma yapılmasını gerektirmez (*Firas Aslan ve Hebat Aslan*, § 73; *Devran Duran*, § 90).

(2) İlkelerin Olaya Uygulanması

113. Başvurucu, İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliğince 29/7/2016 tarihinde sorgusunun ardından tutuklanmış; bu karara 4/8/2016 tarihinde itiraz etmiştir. Anılan itiraz İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğince 12/8/2016 tarihinde kesin olarak reddedilmiştir. Başvurucu 25/8/2016 tarihinde tutukluluğa itiraz ve tahliye talebinde bulunmuş, dilekçesinde incelemenin duruşmalı olarak yapılması talep edilmiştir (bkz. § 28). İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliği duruşma yapmaksızın dosya üzerinden yaptığı inceleme sonucunda 26/9/2016 tarihinde itirazın reddine karar vermiştir (bkz. § 29).

114. Buna göre İstanbul 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından başvurunun sorgusunun yapıldığı, tutuklama talebine karşı başvurunun ve müdafilerinin beyan ve taleplerinin sözlü olarak alındığı, başvurunun yüzüne karşı tutuklanmasına karar verildiğinin açıklandığı tarih (29/7/2016) ile İstanbul 5. Sulh Ceza Hâkimliğince başvurunun tutukluluğa yönelik itirazının duruşmasız olarak incelendiği tarih (26/9/2016) arasında yalnızca 1 ay 29 gün bulunmaktadır.

115. Anayasa Mahkemesi de daha önce verdiği kararlarda, tutukluluğa itiraz incelemesinin başvurunun dinlenmesinden 1 ay 28 gün sonra duruşmasız olarak yapılmasının Anayasa'nın 19. maddesinin sekizinci fıkrasını ihlal etmediğini belirtmiştir (*Mehmet Haberal*, § 128).

116. Resen ya da talep üzerine tutukluluk hakkında verilmiş tüm kararlar bir başka mahkeme önünde itiraza konu edilebilmektedir. Böyle bir sistemde başvuruya konu dava bakımından tüm itirazların duruşmalı incelenmesi tutukluluk bakımından yargılamanın itiraz merciinde tekrar edilmesi anlamına gelecektir. Dolayısıyla başvurunun tutuklanmasına

karar verildiği tarihten 1 ay 29 gün sonra yapılan itiraz incelemesinin duruşmasız olmasının çelişmeli yargılama ilkesini ihlal ettiği söylenemez.

117. Açıklanan gerekçelerle başvurunun tutukluluğa itiraz incelemesinin duruşmasız olarak yapıldığı iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin olmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

118. Buna göre başvurunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik olarak tutukluluğa itiraz incelemesinin duruşmasız olarak yapılması suretiyle yapılan müdahalenin Anayasa'da (özellikle 19. maddenin sekizinci fıkrasında) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

B. İfade ve Basın Özgürlüklerinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

119. Başvurucu; soruşturmaya konu edilen ve tutuklamaya dayanak oluşturan hususların tamamen mesleki faaliyeti nedeniyle yazdığı yazılarından ibaret olduğunu, bu yazılarından dolayı tutuklanması nedeniyle ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

120. Bakanlık görüşünde; Anayasa Mahkemesinin daha önce verdiği kararlara atfen başvurunun ifade özgürlüğü kapsamındaki beyanları nedeniyle tutuklandığı şikâyetinin özünün hakkında kuvvetli suç şüphesi olmadan tutuklandığı iddiası kapsamında kaldığı, başvurunun tutuklanmasının kanuni dayanağının bulunduğu, kanunun açık ve öngörülebilir olduğu, kamu düzeni ve kamu güvenliği bakımından meşru bir amacının bulunduğu belirtilmiştir. Bakanlık; başvurunun salt gazetecilik faaliyeti dolayısıyla tutuklanmadığını, suç teşkil eden eylemleri nedeniyle gözetimine alındığını ve tutuklandığını ifade etmiştir. Bakanlık ayrıca başvurunun uzun zamandır örgütsel yapının medya üzerinden kamuoyunu yönlendirme, darbe hazırlama yönündeki amaçlarına bilinçli olarak katkı verdiği dikkate alındığında uygulanan tedbirin demokratik toplumda gerekli olduğunu vurgulamıştır.

121. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında tutuklanmasına neden olan eylemlerinin yalnızca söz ve yazılarından ibaret olduğunu, hiçbirinde şiddet, tehdit ve hakaret bulunmadığını ifade etmiştir.

2. Değerlendirme

122. Anayasa'nın "*Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti*" kenar başlıklı 26. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar ...

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sınırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

...

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir."

123. Anayasa'nın "*Basın hürriyeti*" kenar başlıklı 28. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Basın hürdür, sansür edilemez...

...

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazarlar veya bastırılanlar veya aynı amaçla, basanlar, başkasına verenler, bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olurlar. Tedbir yolu ile dağıtım hakim kararıyla; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle önlenebilir. Dağıtımı önleyen yetkili merci, bu kararı en geç yirmidört saat içinde yetkili hakime bildirir. Yetkili hakim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, dağıtımı önleme kararı hükümsüz sayılır.

..."

a. Uygulanabilirlik Yönünden

124. Başvurucunun tutuklanmasına neden olan suçlama olağanüstü hâl ilanına sebebiyet veren olaylarla ilgilidir. Bu itibarla tutuklama tedbirinin ifade ve basın özgürlükleri üzerindeki etkisinin incelenmesi, Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında müdahalenin başta Anayasa'nın 13., 26. ve 28. maddeleri olmak üzere diğer maddelerde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

b. Kabul Edilebilirlik Yönünden

125. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

c. Esas Yönünden

ii. İlkelerin Olaylara Uygulanması

126. Anayasa Mahkemesi, tutuklama tedbirinin ifade ve basın özgürlükleri, dernek kurma hürriyeti, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları gibi diğer temel hak ve özgürlükler üzerindeki etkisini incelerken öncelikle tutuklamanın hukuki olup olmadığını ve/veya tutukluluğun makul süreyi aşmış olduğunu değerlendirmekte, sonrasında tutuklamanın hukukiliğine ya da tutukluluğun süresinin makullüğüne ilişkin varlığı sonucu da dikkate alarak diğer temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilip edilmediğini belirlemektedir (*Erdem Gül ve Can Dundar*, §§ 92-100; *Hidayet Karaca*, §§ 111-117; *Mehmet Baransu* (2),

§§ 157-164; *Günay Dağ ve diğerleri*, §§ 191-203; *Mehmet Haberal*, §§ 105-116; *Mustafa Ali Balbay*, §§ 120-134; *Kemal Aktaş ve Selma İrmak*, B. No: 2014/85, 3/1/2014, §§ 61-75; *Faysal Sarıyıldız*, B. No: 2014/9, 3/1/2014, §§ 61-75; *İbrahim Ayhan*, B. No: 2013/9895, 2/1/2014, §§ 60-74; *Gülser Yıldırım*, B. No: 2013/9894, 2/1/2014, §§ 60-74).

127. Somut olayda başvurunun tutuklanmasının hukuki olmadığı iddiası incelendiğinde başvurunun suç işlemiş olabileceğinden şüphelenilmesi için inandırıcı delillerin bulunduğu ve ayrıca olayda tutuklama nedenlerinin mevcut olduğu ve tutuklamanın ölçülü olduğunun söylenebileceği sonucuna varılmıştır (bkz. §§ 58-76). Bu kapsamda yapılan değerlendirmeler dikkate alındığında başvurunun yalnızca ifade ve basın özgürlüğü kapsamında kalan eylemleri nedeniyle soruşturmaya maruz kaldığı ve tutuklandığı iddiası yönünden farklı bir sonuca varılmasını gerekli kılan bir durum bulunmamaktadır.

128. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri bağlamında ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edilmediğine karar verilmesi gerekir.

129. Buna göre başvurunun ifade ve basın özgürlüğüne tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin bu hakka dair Anayasa'da (26. ve 28. maddelerde) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Tutukluluğun makul sürede sonlandırılmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Sulh ceza hâkimliklerinin bağımsız ve tarafsız hâkim ilkelerine aykırı olması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

3. Soruşturma dosyasına erişimin kısıtlanması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

4. Tutukluluğa itiraz incelemesinin duruşmasız olarak yapılması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

5. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

6. İfade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

C. Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde güvence altına alınan ifade ve basın özgürlüklerinin İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

D. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 3/5/2019 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Burhan ÜSTÜN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU